

ด่วนที่สุด

ที่ พย ๐๐๒๓.๓/ว ๒๕๖๕

ศาลากลางจังหวัดพะเยา
ถนนพหลโยธิน พย ๕๖๐๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอดำเนินการตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธาน สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (เพิ่มเติม)

เรียน นายกเทศมนตรีเมืองพะเยา และนายกเทศมนตรีเมืองดอกคำใต้

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๑๒๕๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด
  - สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๒๑๓๖ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด
  - สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๒๓๑๘ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดพะเยาได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่าได้กำหนดโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยขอความร่วมมือให้จังหวัดมอบหมายสำนักงานท้องถิ่นจังหวัด ประสานความร่วมมือกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ในการดำเนินโครงการดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

เพื่อส่งเสริมการจัดทำตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ภายใต้แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) : ร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินมีส่วนร่วมสนับสนุนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด จังหวัดพะเยาจึงขอแจ้ง แนวทางการดำเนินงานตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนี พันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (เพิ่มเติม) ให้เทศบาลเมือง ได้รับทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และขอให้พิจารณา สนับสนุนข้อมูลผลการดำเนินงานตามโครงการและตัวชี้วัดดังกล่าวไปยังศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัด (ศอ.ปส.จ.) และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ (ศป.ปส.อ.) เพื่อบันทึกข้อมูล ในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด NISPA PLUS ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ แก้วเสนา)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๕๔๔๔ ๙๖๒๔ ต่อ ๑๔

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว๑๒๕๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง แจ้งแนวทางการดำเนินโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ส. ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๑๑๒๐.๐๓/๑๒๗๕๕

ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ว่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงห่วงใยต่อปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในสังคมไทย และได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติด อีกทั้งทรงมีพระราชประสงค์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง จึงได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” เพื่อมอบเป็นกองทุนให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน ในการร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืนตามแนวทางสันติวิธี ในการนี้เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน สำนักงาน ป.ป.ส. จึงกำหนดโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อเป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้เสพอย่างครบวงจร ด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน และยังเป็นการถวายเป็นกุศลอันดีอย่างหาที่สุดมิได้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวข้างต้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอความร่วมมือให้จังหวัดมอบหมายสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดประสานความร่วมมือกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ในการดำเนินโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ดังนี้

๑. แนวทางการคัดเลือก ๑,๒๘๐ หมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย โดยคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่จะเป็นเป้าหมายดำเนินการ พื้นที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค (สำนักงาน ปปส. ภาค) ๑ - ๙/สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (สำนักงาน ปปส.กทม.) จำนวนภาคละ ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน รวมเป็น ๑,๒๘๐ แห่ง ครอบคลุม ๗๗ จังหวัด และอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/สำนักงาน ปปส.กทม. ประสานงานกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายตามเกณฑ์การคัดเลือกที่กำหนด โดยศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร จะดำเนินการคัดเลือกให้แล้วเสร็จภายใน วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๙ ซึ่งสำนักงาน

/ส่งเสริมการปกครอง ...

ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสามารถประสานเทศบาลนคร/เทศบาลเมือง ในพื้นที่ที่มีชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน พิจารณาเสนอรายชื่อชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เข้าร่วมดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการพิจารณาให้เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเป้าหมาย ให้ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน พิจารณาดำเนินการตามแนวทางกิจกรรมแก้ไขปัญหาเสพติด แนวทางกิจกรรมพิเศษ เพื่อถวายเป็นความอาลัย และน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ และแนวทางการให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

๒. การคัดเลือก ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น โดยสำนักงาน ปปส. ภาค ๑ - ๘/สำนักงาน ปปส.กทม. ประสานงานกับ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ดีเด่น จำนวน ๑๒๘ แห่ง ตามเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนด และจัดส่งข้อมูลให้สำนักงาน ปปส. ภาค ๑ - ๘/สำนักงาน ปปส.กทม. ภายในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ซึ่งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสามารถประสานเทศบาลนคร/เทศบาลเมือง ในพื้นที่ที่มีชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพ และสามารถเป็นต้นแบบ พิจารณาเสนอรายชื่อชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เข้าร่วมดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้

๓. การรายงานผลการดำเนินงาน ให้มีการรายงานให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ผลการปฏิบัติการในการลดผู้เสพ ผู้ค้าในพื้นที่ จำนวนพื้นที่ปลอดภัย ในหมู่บ้าน/ชุมชน เหตุความรุนแรง/เรื่องร้องเรียนในพื้นที่ เป็นต้น โดยกำหนดให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานตามโครงการฯ ในการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อน การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ระดับอำเภอ/เขต

๓.๒ รายงานผลการดำเนินงานในการประชุมศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต เป็นประจำทุกเดือน

๓.๓ รายงานผลการดำเนินงานในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด NISPAPLUS

๓.๔ จัดทำรายงานสรุปในรูปแบบ Case Study หรือ Best Practice ที่น่าสนใจ ทั้งในมิติ การป้องกัน การบำบัดรักษา การแก้ไขฟื้นฟู การติดตาม ดูแลช่วยเหลือ เป็นต้น โดยจัดทำลงในแบบฟอร์ม ที่กำหนดให้ และให้มีการรายงานผ่านกลุ่มไลน์ประสานเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน หรือช่องทางอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตามความจำเป็นและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายปวิตร เลิศอำไพพนนท์

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๑๑๒๐.๐๓/๑๒๗๕๕

สำนักงาน ป.ป.ส.

๕ ถนนดินแดง เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เลขรับ ๙๓๒

วันที่ 24 ก.พ. 2569

เวลา

เรื่อง แจ้งแนวทางการดำเนินโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ จำนวน ๗ แผ่น

ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงห่วงใยต่อปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในสังคมไทย และได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติด อีกทั้งทรงมีพระราชประสงค์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง จึงได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” เพื่อมอบเป็นกองทุนให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน ในการร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืนตามแนวทางสันติวิธี และเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ สำนักพระราชวังได้ประกาศ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สวรรคต ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย นับเป็นการสูญเสียครั้งสำคัญของปวงชนชาวไทย ด้วยเหตุนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นควรให้มีกิจกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) จึงกำหนดโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อเป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้เสพอย่างครบวงจรด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน และยังเป็นการถวายเป็นกุศลอันดีอย่างหาที่สุดมิได้

สำนักงาน ป.ป.ส. จึงขอส่งโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อขอความร่วมมือท่านมอบหมายหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการตามแนวทางของโครงการฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย หรือสามารถดาวน์โหลดผ่านทาง QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้ ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้นางสาวลลิตา นุ่มโพธิ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๘๘๒ ๐๘๘๕ เป็นผู้ประสานในรายละเอียด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

๑.

(นางสาวอารีภักดิ์ เงินบำรุง)

รองเลขาธิการ ป.ป.ส. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๙๐๑ - ๑๙ ต่อ ๒๕๐๑๑ (ลลิตา)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ lalitan@oncb.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย

กองพัฒนาและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เลขรับ 1619

วันที่ 24 ก.พ. 2569

เวลา 16:51

โครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน
สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง
เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

หลักการและเหตุผล

ตลอดระยะเวลากว่า ๒๐ ปีที่ผ่านมา เมื่อครั้งที่สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้เสด็จเยี่ยมราษฎร ในหมู่บ้าน/ชุมชนต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พระองค์ท่านได้รับทราบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน และความเดือดร้อนของประชาชน เนื่องจากปัญหาดังกล่าวทรงมีพระราชดำรัสหลายครั้ง เกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติดที่ทำลายชีวิตมนุษย์ ทำให้คนกลายเป็นสัตว์ที่ฆ่าได้แม้แต่ผู้บังเกิดเกล้าของตนเอง และทรงมีพระราชประสงค์ให้ทุกภาคส่วนร่วมกันแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจัง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ สมเด็จพระบรมราชชนนี พันปีหลวง ทรงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้กับราษฎรอาสาสมัครป้องกันภัยยาเสพติด เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน และจัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” โดยปัจจุบันมีหมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดินกระจายอยู่ทั่วประเทศ จำนวน ๓๐,๑๖๙ แห่ง และขยายจำนวนเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ด้วยความร่วมมือของหน่วยราชการต่าง ๆ ทั้งกรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กรุงเทพมหานคร สำนักงาน ป.ป.ส. และประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนต่าง ๆ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นวันเสด็จสวรรคตของ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สิริพระชนมพรรษา ๙๓ พรรษา นับเป็นการสูญเสียครั้งสำคัญของปวงชนชาวไทย พระองค์ทรงเป็นเสมือนแม่ของแผ่นดิน และเป็นผู้ทรงริเริ่ม กองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยเหตุนี้ หน่วยงานและบุคคล ที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นพ้องกันว่า เนื่องในปีแห่งการสวรรคตของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ควรมีกิจกรรม กองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นกรณีพิเศษ เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน จึงจัดให้มีโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราช ปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อเป็นการถวายเป็นความจงรักภักดีอย่างหาที่สุดมิได้โดยความหมายของ ๑๒๘ มีดังนี้

๑๒ คือ วันที่ประสูติของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๘ คือ เดือน ๘ เดือนสิงหาคม ซึ่งเป็นเดือนที่สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงประสูติ

๑๒๘ คือ วันที่และเดือนแห่งการประสูติของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

พระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๑. จากการประมวลพระราชดำรัสของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด สามารถประมวลเป็นกรอบความคิดหรือสิ่งที่พระองค์ทรงมีพระราชปณิธาน ดังนี้

๑.๑ ปัญหายาเสพติดทำลายสมอง ทำลายจิตใจ ทำลายร่างกาย จากคนกลายเป็นสัตว์ที่ฆ่าได้แม้แต่ผู้บังเกิดเกล้า ทำให้ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์

๑.๒ ยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้า กำลังทำลายสังคมไทยอย่างน่ากลัว

๑.๓ การแก้ไขปัญหายาเสพติด คนไทยทุกคนต้องผนึกกำลังมาช่วยกัน

๑.๔ การแก้ไขปัญหายาเสพติด ต้องเริ่มจากครอบครัวก่อนไปสู่ชุมชน

๑.๕ ต้องนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด

๑.๖ ต้องให้เวลา ให้กำลังใจ พี่นุผู้ติดยาเสพติด เพื่อให้คนเหล่านี้กลับคืนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ

๑.๗ การพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เป็นการสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมอบให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนที่เข้าร่วมการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑.๘ การจัดยาเสพติดต้องอาศัยพลังความสามัคคี การพึ่งพาตนเอง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มต่าง ๆ แก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความรัก ความเมตตา และการให้อภัย

๒. พระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง นำไปสู่ “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” ที่ทำให้ความหมายของคำว่า “ทุน” จึงไม่ใช่เพียงแค่ตัวเงิน แต่หมายรวมถึงทุนความสามัคคี ทุนวัฒนธรรม ทุนทางสังคม ที่มารวมกันในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เสมือนเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่น้อมนำ และสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน จนเกิดเป็นพลังทางสังคมในการขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ต่าง ๆ

๓. หากสรุปพระราชดำรัสของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้ให้ความสำคัญกับการนำผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา การฟื้นฟูให้กลับมาเป็นคนคุณภาพของสังคม เริ่มต้นจากครอบครัวและชุมชน โดยใช้แนวทางการให้ความรัก ความเมตตา การให้อภัย ซึ่งถือเป็นพระราชปณิธานของการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างแท้จริง

แนวความคิด ๓ ประการ ดังนี้

๑. เนื่องจากเป็นปีแห่งการสวรรคตของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ดังนั้น ในฐานะผู้ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนแม่ของแผ่นดินทุกฝ่ายพึงระลึกว่ากองทุนแม่ของแผ่นดินมีจุดเริ่มต้นจากพระองค์ท่าน จึงควรมีการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

๒. มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างครบวงจรตามแนวทางกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ด้วยการลดผู้เสพยาเสพติดให้ได้มากที่สุดจึงจะลดปัญหายาเสพติดของประเทศชาติได้

๓. แนวความคิด “ใจถึงใจ พลังแม่ของแผ่นดิน” เข้าถึงใจของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ด้วยพลังทางสังคมพลังแห่งความศรัทธา ในการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะผู้เสพ/ผู้ติดยา ด้วยความเห็นอกเห็นใจเป็นลำดับแรก ก่อนการนำเครื่องมือทางกฎหมายมาบังคับใช้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อร่วมกันสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยความจงรักภักดีและถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๒. เพื่อมุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างครบวงจร ด้วยพลังของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ภายใต้แนวทางสันติวิธี การให้ความรัก และการให้อภัย

๓. เพื่อเปลี่ยนผู้เสพให้เป็นลูกหลานที่หลงผิด ควรได้รับการดูแลช่วยเหลือ โดยมีกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นตัวกลางทลายกำแพงระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับผู้เสพ/ผู้ติดยา และครอบครัวผู้ติดยาเสพติด

กลยุทธ์การขับเคลื่อน

กองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์สร้างความไว้วางใจ โดยเป็นกลยุทธ์ที่ลดช่องว่างในการแก้ไขปัญหายาเสพติดกับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด กับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๒. กลยุทธ์คัดกรองเชิงรุกสันติวิธี โดยใช้แนวทางการชักชวน การจูงใจ ความเมตตา ความรัก ในการเข้าถึง ผู้เสพ/ผู้ติด และครอบครัว ด้วยแนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหา

๓. กลยุทธ์เยียวยาจากฐานราก โดยใช้ทุนจากกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งทุนที่เป็นตัวเงิน และทุนทางสังคม ในการช่วยเหลือสงเคราะห์ สนับสนุนอาชีพหรือการบำบัดให้กับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เพื่อคืนคนคุณภาพสู่สังคม

๔. กลยุทธ์กระตุ้นทางความคิด ขับเคลื่อนทางความคิด โดยการพูด กระตุ้นแรงจูงใจ ปลุกความคิด ให้เกิดขึ้นกับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และครอบครัว เพื่อให้เกิดจุดเปลี่ยนทางความคิดและพร้อมให้ความร่วมมือ โดยกลยุทธ์นี้จะต้องอาศัยบทบาทของวิทยากรกระบวนการและนักสื่อสารสันติวิธี อาสาสมัครกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นตัวกระตุ้น

ขั้นตอนการเตรียมการ

แนวทางการคัดเลือก ๑,๒๘๐ หมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย ให้มีการกำหนดแนวทางการคัดเลือก ดังนี้

๑. คัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่จะเป็นเป้าหมายดำเนินการ พื้นที่สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. จำนวนภาคละ ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน รวมเป็น ๑,๒๘๐ แห่ง ครอบคลุม ๗๗ จังหวัด และอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. ประสานงานกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย โดยขอให้พิจารณาคัดเลือกให้แล้วเสร็จภายใน วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๙ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

๑) เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีปัญหายาเสพติดและปรากฏเหตุความรุนแรง ทั้งที่ออกข่าวทางสื่อสาธารณะ หรือจากการแจ้งข้อมูลผ่านสายด่วนแจ้งเบาะแสยาเสพติด ๑๓๘๖

๒) ปัญหายาเสพติดที่มีอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน อาจมีการดำเนินการระดับหนึ่ง หรือยังไม่มีการดำเนินการก็ได้

๓) มีการใช้กลไกกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๔) ผู้แทนกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น ประธาน กรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน มีความสมัครใจที่จะเข้าร่วม

๕) เกณฑ์การคัดเลือกอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดข้างต้น ที่พิจารณาเห็นสมควรเป็นหมู่บ้าน/ชุมชน เป้าหมาย โดยผ่านความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ในฐานะประธานฯ

๒. ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร แจ้งหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย ตามแบบฟอร์มที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด โดยผู้ว่าราชการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับรอง และดำเนินการจัดส่งไปยังสำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม.

๓. สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. แจ้งหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายไปยังสำนักพัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.

๔. สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการรวบรวมรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย แจ้งไปยังศูนย์อำนวยการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงมหาดไทย และคณะกรรมการอำนวยการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ทราบและสั่งการไปยังพื้นที่ เพื่อดำเนินการตามแนวทางโครงการฯ ต่อไป ภายในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๙

๕. ดำเนินการ...

๕. ดำเนินการเตรียมการและเตรียมความพร้อมเพื่อทำความเข้าใจ โดยสำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. พิจารณาชี้แจงการดำเนินงานโครงการฯ ในห้วงเดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๖๙ ให้มีความชัดเจนกับกลุ่มบุคคล ได้แก่

๑) ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต

๒) คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ/เขต

๓) พัฒนาการจังหวัด และพัฒนาการอำเภอ

๔) วิทยากรกระบวนการ ระดับภาคและระดับจังหวัด

๕) ผู้นำเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

โดยพิจารณากำหนดแนวทางการจัดประชุม สัมมนา หรือชี้แจง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

การคัดเลือก ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น

สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. ประสานงานกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ดีเด่น จำนวน ๑๒๘ แห่ง ภายในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ โดยพิจารณา ดังนี้

๑. มีกิจกรรมสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งมิติด้านการป้องกันยาเสพติด มิติด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด เพื่อคืนคนคุณภาพสู่สังคม มีการสร้างบทบาทครอบครัวและชุมชน เพื่อลดปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง มากกว่า ๑ ปี

๒. มีการกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และมีระบบเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง เป็นต้นแบบให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินอื่นได้

๓. เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่หน่วยงานภาคในพื้นที่เสนอรายชื่อหรือให้การรับรอง ในการเป็น ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น หรือเคยเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่เข้ารับการประกวดหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น หรือเคยได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์เรียนรู้ กองทุนแม่ของแผ่นดิน

ทั้งนี้ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น จะเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายใน ๑,๒๘๐ แห่ง หรือไม่ก็ได้ แต่ต้องเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกหรือรับรองโดยศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัด/กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนการดำเนินการ

แนวทางการปฏิบัติตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนี พันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามโครงการฯ ให้กับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต และหน่วยงานภาคที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เป้าหมาย (ภายหลังจากที่ได้รับเป้าหมาย ๑๒๘ แห่ง เรียบร้อยแล้ว)

๒. จัดตั้งกลไกในการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ โดยมี ๔ กลไกสำคัญ ดังนี้

๑) คณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับอำเภอ/เขต

๒) ผู้นำเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

๓) วิทยากร...

๓) วิทยาการกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๔) เครือข่ายภาคประชาชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

โดยทำหน้าที่เสริมความเข้มแข็งให้กับกลไกกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่ ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ ขอให้พิจารณาตามความเหมาะสมในแต่ละบริบทของพื้นที่

๓. คณะทำงานฯ ร่วมกันสำรวจผู้เสพ/ผู้ค้า หรือผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยในหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย เพื่อกำหนดการดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหาเสพติด ภายใต้โครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ

กิจกรรมแก้ไขปัญหาเสพติด ภายใต้โครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ

๑. กิจกรรมการเฝ้าระวัง ตั้งด่าน/จุดตรวจ เดินเวรยาม ภายในหมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินการสำรวจค้นหาผู้เสพ/ผู้ค้าในพื้นที่ จำแนกสถานะผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติด และผู้ที่มีอาการจิตเวชจากยาเสพติด รวมถึงจำแนกสถานะการเข้ารับการรักษาเสพติด ดังนี้

๑.๑ ผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการรักษาเสพติด

๑.๒ ผู้ที่เคยเข้ารับการรักษาเสพติด

- ผู้ใช้ คือ กลุ่มที่พึ่งทดลองใช้ หรือเสพเป็นครั้งคราว ใช้ยาช่วงสั้น ๆ ๓ - ๔ เดือน/ครั้ง

- ผู้เสพ คือ กลุ่มที่ใช้บ่อยครั้งขึ้น และเสพต่อเนื่องทุกเดือน ๔ - ๕ ครั้ง/เดือน เริ่มมีอันตรายต่อร่างกาย

- ผู้ติด คือ กลุ่มที่เสพเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เสพมากกว่า ๔ วัน/สัปดาห์ ควบคุมการใช้ยาไม่ได้

พยายามเลิกใช้แต่เลิกไม่ได้

๑.๓ ผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง

๒. กิจกรรมการปฏิบัติการเยี่ยมบ้าน สร้างขวัญ ในทุกหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย โดยจัดทีม ๓ - ๕ คน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน และตัวแทนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เข้าเยี่ยมบ้านผู้เสพ/ผู้ติด หรือผู้ผ่านการบำบัดรักษาเสพติดในลักษณะ “เยี่ยมยาม ถามข่าว” เพื่อให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยอาจมีการสนับสนุนถุงยังชีพ หรือกล่องกำลังใจในนามกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อแสดงถึงความห่วงใย ควบคู่ไปกับการสอบถามสภาพปัญหา ความต้องการที่จำเป็นและเร่งด่วน เพื่อเป็นข้อมูลในการค้นหาสาเหตุและแนวทางช่วยเหลือต่อไป โดยพิจารณาดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

๓. กิจกรรมการดำเนินการ กรณีพบผู้เสพ

๓.๑ ใช้กระบวนการชักชวนด้วยความรัก ความเมตตา ตามแนวทางสันติวิธีด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ให้ผู้เสพเข้ารับการรักษาเสพติดตามแนวทางที่เหมาะสม ได้แก่

- การบำบัดรักษาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Based Treatment and Rehabilitation: CBTx)

- บำบัดรักษาเสพติดในมินิธัญญารักษ์

- บำบัดรักษาเสพติดในสถานบำบัดพิเศษ หรือศูนย์เฉพาะทาง เช่น สถานบำบัดจิตเวช

การดำเนินการดังกล่าว ควรเป็นกระบวนการที่ต้องผ่านการหารือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต และหน่วยงานสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ ในกรณีพบผู้เสพที่ไม่สามารถเข้ารับการรักษาในรูปแบบสมัครใจได้ (มาตรา ๑๑๓ แห่งประมวลกฎหมายเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔) ให้ดำเนินการด้วยกระบวนการตามกฎหมาย ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์หากพบเหตุผิดปกติ ให้มีการแจ้งเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ เพื่อร่วมกันเฝ้าระวังและป้องกันเหตุล่วงหน้า โดยกองทุนแม่ของแผ่นดิน ควรมีบทบาทในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

๔. กิจกรรมการดำเนินการ กรณีพบผู้ค้า ให้ดำเนินการตามมาตรการ/กติกาชุมชน พร้อมทั้งแจ้งเบาะแสผู้ค้ายาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ หรือสายด่วนแจ้งเบาะแ้ายาเสพติด ๑๓๘๖

๕. กิจกรรมการดำเนินการ กรณีพบผู้ที่มีอาการทางจิตเวชจากยาเสพติด

๕.๑ นำผู้ที่มีอาการทางจิตเวชจากยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดในสถานพยาบาลหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดที่มีศักยภาพในการรองรับ

๕.๒ ภายหลังจากการบำบัดรักษายาเสพติด ให้มีการจัดระบบติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ ฟื้นฟูให้ได้รับการรักษาและรับประสานอย่างต่อเนื่อง โดยครอบครัวและชุมชนให้การยอมรับและสนับสนุนอย่างเต็มที่

๖. กิจกรรมการติดตามและช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด โดยมีการติดตามเยี่ยมบ้านผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดและครอบครัวอย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง ให้กำลังใจ ช่วยเหลือ คืบคนคุณภาพผู้สังคม

๗. กิจกรรมสำหรับกลุ่มเสี่ยง/เปราะบาง โดยให้มีการอบรมความรู้ด้านยาเสพติด มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมการให้ความรู้ กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านยาเสพติด อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

๘. กิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อเป็นกลไกในการดูแลผู้เสพยาเสพติด และสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงอย่างแท้จริง ดังนี้

๘.๑ เพิ่มความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ให้มีความเข้าใจและสำนึกในพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหาเสพติด

๘.๒ ขยายสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยสมาชิกมีความเข้าใจในการปฏิบัติงาน มีจิตอาสา และร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาอื่น ๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน

๘.๓ ขยายทุนศรัทธา และทุนทางปัญญา เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดตามเจตนารมณ์กองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมพิเศษ เพื่อถวายเป็นกุศลและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

กิจกรรมวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๙ ซึ่งถือเป็นวันสำคัญของพสกนิกรชาวไทยเป็นประจำทุกปี ให้ดำเนินการจัดกิจกรรมสำคัญของกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยดำเนินการจัดพิธีตักบาตร ทำบุญ เลี้ยงพระ ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ ในนามเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน

กิจกรรมการให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

สร้างการรับรู้และความเข้าใจในเจตนารมณ์กองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง ให้กับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินและประชาชนทั่วไป ดังนี้

๑. สำนักงาน ป.ป.ส. เผยแพร่พระราชดำรัสของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงในเรื่องยาเสพติดที่เป็นวิดีโอภาพและเสียง หรือเป็นการถอดข้อความพระราชดำรัส ในวาระต่าง ๆ ผ่านสื่อมวลชน และสื่อโซเชียลมีเดีย ให้เป็นที่แพร่หลายในวงกว้าง พร้อมกับเผยแพร่เนื้อหาดังกล่าวให้กับวิทยากรกระบวนการมวลชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน และที่ทำการในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๒. จัดทำวีดิทัศน์ “พระราชกรณียกิจ สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง” สะท้อนถึงความเป็นมาและพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงในเรื่องยาเสพติด เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินและประชาชนทั่วไป

๓. สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๑-๘/ปปส.กทม. รวบรวมข้อมูล “กองทุนแม่ของแผ่นดิน : ทุนดีงามที่จับต้องได้” โดยการค้นหาและรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑) บุคคลที่ได้รับผลจากการช่วยเหลือจากกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในด้านต่าง ๆ จนสามารถพัฒนาเป็นคนคุณภาพของสังคม

๒) บุคคล...

๒) บุคคลที่เป็นจิตอาสาที่เสียสละทุ่มเทและเป็นแกนนำสำคัญในการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างจริงจัง

ห้วงเวลาการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

งบประมาณ

๑. งบประมาณปกติของหน่วยที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
๒. งบประมาณสำนักงาน ป.ป.ส. หรือแหล่งต่าง ๆ เช่น งบประมาณเงินอุดหนุน กองทุนป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นต้น
๓. งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. งบประมาณพิเศษอื่น ๆ

ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

การรายงานผลการดำเนินงาน

การรายงานความคืบหน้าและผลการดำเนินงาน ให้มีการรายงานให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ผลการปฏิบัติการในการลดผู้เสพ ผู้ค้าในพื้นที่ จำนวนพื้นที่ปลอดภัยในหมู่บ้าน/ชุมชน เหตุความรุนแรง/เรื่องร้องเรียนในพื้นที่ เป็นต้น โดยกำหนดให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๑. รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานตามโครงการฯ ในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ระดับอำเภอ/เขต
๒. รายงานผลการดำเนินงานในการประชุมศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต เป็นประจำทุกเดือน
๓. รายงานผลการดำเนินงานในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด NISPA PLUS
๔. จัดทำรายงานสรุปในรูปแบบ Case Study หรือ Best Practice ที่น่าสนใจ ทั้งในมิติการป้องกันการบำบัดรักษา การแก้ไขฟื้นฟู การติดตาม ดูแลช่วยเหลือ เป็นต้น โดยจัดทำลงในแบบฟอร์มที่กำหนดให้ และให้มีการรายงานผ่านกลุ่มไลน์ประธานเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน หรือช่องทางอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความจำเป็นและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เข้าใจ ยอมรับ และไม่ตีตราผู้เสพยาเสพติด แต่ให้กำลังใจ ให้อภัย ให้โอกาสในการเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด และกลับตัวเป็นคนคุณภาพของสังคม
๒. หมู่บ้าน/ชุมชนมีการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ เยี่ยมเยียนผู้เสพและครอบครัวอย่างต่อเนื่อง
๓. ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน มีความรู้สึกปลอดภัยจากปัญหายาเสพติด และมีช่องทางในการแจ้งเบาะแสยาเสพติด

สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน
  ๒. มีแนวทางและกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน
  ๓. ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เข้าใจ ยอมรับ และไม่ตีตราผู้เสพยาเสพติด มีการให้กำลังใจ ให้อภัย และให้โอกาสในการเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด เพื่อคืนคนคุณภาพสู่สังคม
-

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว๒๑๓๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอดำเนินการตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธาน สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (เพิ่มเติม)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๑๒๕๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ส. ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๑๑๒๐.๐๓/๒๕๐๐๑
ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

๒. แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งกำหนดโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยขอความร่วมมือให้จังหวัดมอบหมายสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดประสานความร่วมมือกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ในการดำเนินโครงการดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ว่า ขอดำเนินการตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (เพิ่มเติม) ในกรณีนี้ จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งแนวทางดังกล่าว ให้เทศบาลนครและเทศบาลเมืองในพื้นที่ได้รับทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป เพื่อส่งเสริมการจัดทำตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) : ร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินมีส่วนร่วมสนับสนุนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีกงพลี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองบริหารงานท้องถิ่น
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายปวิตร เลิศอำไพพนธ์
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๑๑๒๐.๐๓/๒๕๖๑

สำนักงาน ป.ป.ส.

ถนนดินแดง เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ..... 15692
วันที่ - 7 เม.ย. 2569
เวลา.....

เรื่อง ขอส่งรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเป้าหมาย พร้อมแนวทางการดำเนินงานตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไข ปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๑๑๒๐.๐๓/๑๒๗๕๕ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ขอความร่วมมือท่านมอบหมายหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการตามแนวทางโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยแนวทางการกำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๑ - ๙/ป.ป.ส.กทม. ประสานงานกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ โดยผู้ว่าราชการ จังหวัด/กรุงเทพมหานคร หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับรองและดำเนินการ จัดส่งไปยังสำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อสำนักงาน ป.ป.ส. รวบรวมรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเป้าหมาย แจกไปยังศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงมหาดไทย และคณะกรรมการอำนวยการ กองทุนแม่ของแผ่นดินทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ป.ป.ส. จึงขอส่งรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเป้าหมาย พร้อมแนวทางการดำเนินงานตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อโปรดทราบและมอบหมายหน่วยงาน ในสังกัดที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแนวทางของโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ ต่อไป รายละเอียดปรากฏตาม QR Code แนบท้ายหนังสือฉบับนี้ ทั้งนี้ ได้มอบหมายนางสาวลลิตา นุ่มโพธิ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๘๘๒ ๐๘๘๕ เป็นผู้ประสานในรายละเอียด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

๑.

(นางสาวอารีภักดิ์ เงินบำรุง)

รองเลขาธิการ ป.ป.ส. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๙๐๑ - ๑๙ ต่อ ๒๕๐๑๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ lalitan@oncb.go.th

กองบริหารงานท้องถิ่น
เลขรับ..... 3092
วันที่ 7 เม.ย. 2569
เวลา..... 15.14 น.

รายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย
และแนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการดำเนินงาน โครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน
สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง
เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

หลักการและเหตุผล

ตลอดระยะเวลากว่า ๒๐ ปีที่ผ่านมา เมื่อครั้งที่สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้เสด็จเยี่ยมราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พระองค์ท่านได้รับทราบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน และความเดือดร้อนของประชาชน เนื่องจากปัญหาดังกล่าวทรงมีพระราชดำริหลายครั้งเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติดที่ทำลายชีวิตมนุษย์ ทำให้คนกลายเป็นสัตว์ที่ฆ่าได้แม้แต่ผู้บังเกิดเกล้าของตนเอง และทรงมีพระราชประสงค์ให้ทุกภาคส่วนร่วมกันแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจัง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้กับราษฎรอาสาสมัครป้องกันภัยยาเสพติด เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน และจัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” โดยปัจจุบันมีหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินกระจายอยู่ทั่วประเทศ จำนวน ๓๐,๑๖๙ แห่ง และขยายจำนวนเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ด้วยความร่วมมือของหน่วยราชการต่าง ๆ ทั้งกรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กรุงเทพมหานคร สำนักงาน ป.ป.ส. และประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนต่าง ๆ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นวันเสด็จสวรรคตของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สิริพระชนมพรรษา ๙๓ พรรษา นับเป็นการสูญเสียครั้งสำคัญของปวงชนชาวไทย พระองค์ทรงเป็นเสมือนแม่ของแผ่นดิน และเป็นผู้ทรงริเริ่มกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยเหตุนี้ หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นพ้องกันว่า เนื่องในปีแห่งการสวรรคตของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ควรมีกิจกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นกรณีพิเศษ เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน จึงจัดให้มีโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อเป็นการถวายความจงรักภักดีอย่างหาที่สุดมิได้โดยความหมายของ ๑๒๘ มีดังนี้

๑๒ คือ วันที่ประสูติของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๘ คือ เดือน ๘ เดือนสิงหาคม ซึ่งเป็นเดือนที่สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงประสูติ

๑๒๘ คือ วันที่และเดือนแห่งการประสูติของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

พระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๑. จากการประมวลพระราชดำรัสของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด สามารถประมวลเป็นกรอบความคิดหรือสิ่งที่พระองค์ทรงมีพระราชปณิธาน ดังนี้

๑.๑ ปัญหายาเสพติดทำลายสมอง ทำลายจิตใจ ทำลายร่างกาย จากคนกลายเป็นสัตว์ที่ฆ่าได้แม้แต่ผู้บังเกิดเกล้า ทำให้ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์

๑.๒ ยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้า กำลังทำลายสังคมไทยอย่างน่ากลัว

๑.๓ การแก้ไขปัญหายาเสพติด คนไทยทุกคนต้องผนึกกำลังมาช่วยกัน

๑.๔ การแก้ไขปัญหายาเสพติด ต้องเริ่มจากครอบครัวก่อนไปสู่ชุมชน

๑.๕ ต้องนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดรักษา ยาเสพติด

๑.๖ ต้องให้เวลา ให้กำลังใจ พี่นผู้ติดยาเสพติด เพื่อให้คนเหล่านี้กลับคืนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ

๑.๗ การพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เป็นการสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมอบให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนที่เข้าร่วมการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑.๘ การขจัดยาเสพติดต้องอาศัยพลังความสามัคคี การพึ่งพาตนเอง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มต่าง ๆ แก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความรัก ความเมตตา และการให้อภัย

๒. พระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง นำไปสู่ “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” ที่ทำให้ความหมายของคำว่า “ทุน” จึงไม่ใช่เพียงแค่ตัวเงิน แต่หมายรวมถึงทุนความสามัคคี ทุนวัฒนธรรม ทุนทางสังคม ที่มารวมกันในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เสมือนเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่น้อมนำ และสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน จนเกิดเป็นพลังทางสังคมในการขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ต่าง ๆ

๓. หากสรุปพระราชดำริของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้ให้ความสำคัญกับการนำผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา การฟื้นฟูให้กลับมาเป็นคนคุณภาพ ของสังคม เริ่มต้นจากครอบครัวและชุมชน โดยใช้แนวทางการให้ความรัก ความเมตตา การให้อภัย ซึ่งถือเป็นพระราชปณิธานของการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างแท้จริง

แนวความคิด ๓ ประการ ดังนี้

๑. เนื่องจากเป็นปีแห่งการสวรรคตของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ดังนั้น ในฐานะผู้ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนแม่ของแผ่นดินทุกฝ่ายพึงระลึกว่ากองทุนแม่ของแผ่นดินมีจุดเริ่มต้นจากพระองค์ท่าน จึงควรมีการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

๒. มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างครบวงจรตามแนวทางกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ด้วยการลดผู้เสพยาเสพติดให้ได้มากที่สุดจึงจะลดปัญหายาเสพติดของประเทศชาติได้

๓. แนวความคิด “ใจถึงใจ พลังแม่ของแผ่นดิน” เข้าถึงใจของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ด้วยพลังทางสังคม พลังแห่งความศรัทธา ในการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะผู้เสพ/ผู้ติดยา ด้วยความเห็นอกเห็นใจเป็นลำดับแรก ก่อนการนำเครื่องมือทางกฎหมายมาบังคับใช้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อร่วมกันสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยความจงรักภักดีและถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๒. เพื่อมุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างครบวงจร ด้วยพลังของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ภายใต้นโยบายสันติวิธี การให้ความรัก และการให้อภัย

๓. เพื่อเปลี่ยนผู้เสพให้เป็นลูกหลานที่หลงผิด ควรได้รับการดูแลช่วยเหลือ โดยมีกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นตัวกลางหลายกำแพงระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับผู้เสพ/ผู้ติดยา และครอบครัวผู้ติดยาเสพติด

กลยุทธ์การขับเคลื่อน

กองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์สร้างความไว้วางใจ โดยเป็นกลยุทธ์ที่ลดช่องว่างในการแก้ไขปัญหายาเสพติดกับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด กับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๒. กลยุทธ์...

๒. กลยุทธ์คัดกรองเชิงรุกสันติวิธี โดยใช้แนวทางการชักชวน การจูงใจ ความเมตตา ความรัก ในการเข้าถึง ผู้เสพ/ผู้ติด และครอบครัว ด้วยแนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหา

๓. กลยุทธ์เยียวยาจากฐานราก โดยใช้ทุนจากกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน ทุนที่เป็นตัวเงิน และทุนทางสังคม ในการช่วยเหลือสงเคราะห์ สนับสนุนอาชีพหรือการบำบัดให้กับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เพื่อคืนคุณภาพสู่สังคม

๔. กลยุทธ์กระตุ้นทางความคิด ขับเคลื่อนทางความคิด โดยการพูด กระตุ้นแรงจูงใจ ปลุกความคิด ให้เกิดขึ้นกับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และครอบครัว เพื่อให้เกิดจุดเปลี่ยนทางความคิดและพร้อมให้ความร่วมมือ โดยกลยุทธ์นี้จะต้องอาศัยบทบาทของวิทยากรกระบวนการและนักสื่อสารสันติวิธี อาสาสมัครกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นตัวกระตุ้น

แนวทางการดำเนินงานตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินสืบสานพระราชปณิธาน สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. ขั้นตอนการเตรียมการ

การคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเป้าหมาย มีแนวทางการคัดเลือก ดังนี้

๑. คัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่จะเป็นเป้าหมายดำเนินการ พื้นที่สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. จำนวนภาคละ ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน รวมเป็น ๑,๒๘๐ แห่ง หรืออาจกำหนดหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเป้าหมายเพิ่มเติมได้ตามสภาพปัญหาและระดับความรุนแรงของสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ โดยครอบคลุม ๗๗ จังหวัด และอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. ประสานงานกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๙ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

๑) เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีปัญหายาเสพติดและปรากฏเหตุความรุนแรง ทั้งที่ออกข่าวทางสื่อสาธารณะ หรือจากการแจ้งข้อมูลผ่านสายด่วนแจ้งเบาะแสยาเสพติด ๑๓๘๖

๒) ปัญหายาเสพติดที่มีอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน อาจมีการดำเนินการระดับหนึ่ง หรือยังไม่มีดำเนินการก็ได้

๓) มีการใช้กลไกกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๔) ผู้แทนกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น ประธาน กรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน มีความสมัครใจที่จะเข้าร่วม

๕) เกณฑ์การคัดเลือกอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดข้างต้น ที่พิจารณาเห็นสมควรเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย โดยผ่านความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร

๒. ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร แจ้งหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย ตามแบบฟอร์มที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด โดยผู้ว่าราชการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับรอง และดำเนินการจัดส่งไปยังสำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม.

๓. สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. แจ้งหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายไปยังสำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.

๔. สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการรวบรวมรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย แจ้งไปยังกระทรวงมหาดไทย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบและมอบหมายหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแนวทางของโครงการฯ

๕. ดำเนินการเตรียมการและเตรียมความพร้อมเพื่อทำความเข้าใจ โดยสำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. พิจารณาชี้แจงการดำเนินงานโครงการฯ ในห้วงเดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๖๙ ให้มีความชัดเจนกับกลุ่มบุคคล ได้แก่

๑) ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต

๒) คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ/เขต

๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ

๔) วิทยากรกระบวนการ (ครู ก./ครู ข./ครู ค.) ระดับภาค/จังหวัด/อำเภอ/หมู่บ้าน/ชุมชน

๕) ผู้นำเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

โดยขอให้พิจารณากำหนดแนวทางการจัดประชุม สัมมนา หรือชี้แจง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

ทั้งนี้ จากการคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเป้าหมาย ตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเป้าหมาย ดังนี้

พื้นที่สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม.	จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย (แห่ง)
ปปส.ภาค ๑	๑๓๒
ปปส.ภาค ๒	๑๔๒
ปปส.ภาค ๓	๑๒๘
ปปส.ภาค ๔	๑๒๘
ปปส.ภาค ๕	๑๒๘
ปปส.ภาค ๖	๒๙๖
ปปส.ภาค ๗	๑๒๘
ปปส.ภาค ๘	๑๒๘
ปปส.ภาค ๙	๑๗๘
ปปส.กทม.	๑๒๘
จำนวนรวมทั้งหมด	๑,๕๑๖

ข้อมูลจาก : แบบฟอร์มแจ้งรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายกองทุนแม่ของแผ่นดินฯ ณ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๙

รายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน...

รายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายกองทุนแม่ของแผ่นดินฯ จำนวน ๑,๕๑๖ แห่ง สามารถเข้าถึงและดาวน์โหลด
ได้ผ่าน QR Code ที่ปรากฏด้านล่าง

รายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายกองทุนแม่
ของแผ่นดินฯ จำนวน ๑,๕๑๖ แห่ง

การคัดเลือก ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น มีแนวทางการคัดเลือก ดังนี้

สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. ประสานงานกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
จังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ดีเด่น
จำนวน ๑๒๘ แห่ง ภายในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ โดยพิจารณา ดังนี้

๑. มีกิจกรรมสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด
ทั้งมิติด้านการป้องกันยาเสพติด มิติด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด เพื่อคืนคนคุณภาพสู่สังคม
มีการสร้างบทบาทครอบครัวและชุมชน เพื่อลดปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง มากกว่า ๑ ปี

๒. มีการกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และมีระบบเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด
ในหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง เป็นต้นแบบให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินอื่นได้

๓. เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่หน่วยงานภาคีในพื้นที่เสนอรายชื่อหรือให้การรับรอง
ในการเป็น ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น หรือเคยเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน
ที่เข้ารับการประกวดหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น หรือเคยได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์เรียนรู้
กองทุนแม่ของแผ่นดิน

ทั้งนี้ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น จะเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายใน ๑,๕๑๖ แห่ง หรือไม่ก็ได้
แต่ต้องเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกหรือรับรองโดยผู้ว่าราชการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร หรือรองผู้ว่า
ราชการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับมอบหมาย

๒. ขั้นตอนการดำเนินการ

เมื่อได้คัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเป้าหมาย ตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ
ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เรียบร้อยแล้ว ให้มีการดำเนินการดังนี้

๑. สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. ร่วมกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/
กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต จัดประชุมหรือชี้แจงแนวทาง
การดำเนินงานตามโครงการฯ ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เป้าหมาย

๒. จัดตั้งกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย
- ๑) คณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับอำเภอ/เขต
  - ๒) เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน
  - ๓) วิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

โดยทำหน้าที่เสริมความเข้มแข็งให้กับกลไกกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางแก้ไขปัญหา และดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายใต้โครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ ทั้งนี้ ขอให้พิจารณาตามความเหมาะสมในแต่ละบริบทของพื้นที่

กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ภายใต้โครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ

กิจกรรมการเฝ้าระวังยาเสพติดในพื้นที่ ประกอบด้วย

- ตั้งด่าน/จุดตรวจ
- เดินเวรยาม

โดยหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่ร่วมดำเนินการ ได้แก่ ตำรวจ ฝ่ายปกครอง สาธารณสุข กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน วิทยากรกระบวนการ ชูรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และอื่น ๆ ตามที่คณะทำงานฯ พิจารณาเห็นสมควร

เมื่อดำเนินกิจกรรมตั้งด่าน/จุดตรวจ/เดินเวรยาม หากพบผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ให้มีการแจ้งสถานะการเข้ารับการรักษาและจำแนกคัดกรองผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ดังนี้

- จำแนกสถานะการเข้ารับการรักษาเสพติด
  - ๑) ผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการรักษาเสพติด
  - ๒) ผู้ที่เคยเข้ารับการรักษาเสพติด
- จำแนกคัดกรองผู้เสพผู้ติดยาเสพติด
  - ๑) ผู้ใช้ (กลุ่มที่พึ่งลองใช้ ๓-๔ เดือน/ครั้ง)
  - ๒) ผู้เสพ (กลุ่มที่ใช้บ่อยครั้งขึ้น ๔-๕ ครั้ง/เดือน)
  - ๓) ผู้ติด (กลุ่มที่เสพเป็นประจำต่อเนื่อง เสพมากกว่า ๔ วัน/สัปดาห์)
  - ๔) ผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง

โดยหากพบ ผู้เสพผู้ติดยาเสพติด/ผู้ค้ายาเสพติด/ผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง ให้ดำเนินการ ดังนี้

- กรณีพบผู้เสพผู้ติดยาเสพติด
  - ๑) ใช้แนวทางสันติวิธี
  - ๒) ส่งเข้ากระบวนการบำบัดรักษาเสพติด
  - ๓) ดำเนินการด้วยกระบวนการตามกฎหมาย
- กรณีพบผู้ค้ายาเสพติด
  - ๑) ใช้แนวทางสันติวิธี
  - ๒) ดำเนินการด้วยกระบวนการตามกฎหมาย
- กรณีพบผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง ให้ดำเนินการส่งเข้ากระบวนการบำบัดรักษาเสพติดในสถานพยาบาลที่มีศักยภาพในการรองรับ

กิจกรรมสำรวจค้นหาผู้เสพ/ผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ ประกอบด้วย

- ประชุมประชาคม
- ตรวจปัสสาวะ

โดยหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่ร่วมดำเนินการ ได้แก่ ตำรวจ ฝ่ายปกครอง สาธารณสุข กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน วิทยากรกระบวนการ ชูรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และอื่น ๆ ตามที่คณะทำงานฯ พิจารณาเห็นสมควร

เมื่อดำเนินกิจกรรมประชุมประชาคม/ตรวจปัสสาวะ หากพบผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ให้มีการจำแนกสถานะการเข้ารับการบำบัดรักษาและจำแนกคัดกรองผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ดังนี้

- จำแนกสถานะการเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด
  - ๑) ผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด
  - ๒) ผู้ที่เคยเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด
- จำแนกคัดกรองผู้เสพผู้ติดยาเสพติด
  - ๑) ผู้ใช้ (กลุ่มที่พึ่งลองใช้ ๓-๔ เดือน/ครั้ง)
  - ๒) ผู้เสพ (กลุ่มที่ใช้บ่อยครั้งขึ้น ๔-๕ ครั้ง/เดือน)
  - ๓) ผู้ติด (กลุ่มที่เสพเป็นประจำต่อเนื่อง เสพมากกว่า ๔ วัน/สัปดาห์)
  - ๔) ผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง

โดยหากพบ ผู้เสพผู้ติดยาเสพติด/ผู้ค้ายาเสพติด/ผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง ให้ดำเนินการ ดังนี้

- กรณีพบผู้เสพผู้ติดยาเสพติด
  - ๑) ใช้แนวทางสันติวิธี
  - ๒) ส่งเข้ากระบวนการบำบัดรักษายาเสพติด
  - ๓) ดำเนินการด้วยกระบวนการตามกฎหมาย
- กรณีพบผู้ค้ายาเสพติด
  - ๑) ใช้แนวทางสันติวิธี
  - ๒) ดำเนินการด้วยกระบวนการตามกฎหมาย
- กรณีพบผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง ให้ดำเนินการส่งเข้ากระบวนการบำบัดรักษายาเสพติดในสถานพยาบาลที่มีศักยภาพในการรองรับ ทั้งนี้ ให้มีการดำเนินการกับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด โดยใช้ทรัพยากร/สถานที่ที่มีความพร้อม และดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ เช่น การบำบัดรักษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community-based Treatment: CBTx) /ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง (Community Based Recovery Extended : CBRx) /การบำบัดรักษาในสถานพยาบาลยาเสพติด /การบำบัดรักษาในสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด รวมถึงค่ายบำบัด/ฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีช่องทางในการแจ้งข้อมูล/ข่าวสารเพื่อลดการแพร่ระบาดหรือผลกระทบจากปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ผ่านสายด่วน ๑๓๘๖ หรือช่องทางอื่น ๆ ที่มีในพื้นที่

กิจกรรมติดตาม ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด ประกอบด้วย

- ติดตาม ดูแลผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดและครอบครัวอย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง ให้กำลังใจ ช่วยเหลือ ค้ำค้ำคุณภาพผู้ส่งคม โดยอาจมีการดูแลช่วยเหลือ มอบทุนประกอบอาชีพ ส่งเสริมอาชีพ ฝึกอบรม/เพิ่มทักษะ เตรียมความพร้อม/ปรับแนวทางการให้โอกาส หรือดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ

- ติดตาม ดูแลผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง ให้ได้รับการรักษาและกักขังต่อเนื่อง ติดตามเฝ้าระวัง ดูแลอย่างใกล้ชิดในกลุ่มที่ได้รับยารักษาอาการทางจิต ชนิดฉีด (LAI) โดยอาจมีการดูแลช่วยเหลือ มอบทุนประกอบอาชีพ ส่งเสริมอาชีพ ฝึกอบรม/เพิ่มทักษะ เตรียมความพร้อม/ปรับแนวทางการให้โอกาส หรือดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ

โดยหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่ร่วมดำเนินการ ได้แก่ ตำรวจ ฝ่ายปกครอง สำนักงาน ป.ป.ส. สาธารณสุข กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน วิทยากรกระบวนการ ชูรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และอื่น ๆ ตามที่คณะทำงานฯ พิจารณาเห็นสมควร

ทั้งนี้ ให้มีการดำเนินการติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด เพื่อเฝ้าระวังการกลับไปใช้ยาเสพติดซ้ำและลดความเสี่ยงในการก่อความรุนแรงในกลุ่มผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตและอาการสงบ โดยกลุ่ม/เครือข่ายที่อยู่ในพื้นที่ เช่น ครอบครัว ชุมชน เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน กลุ่มจิตอาสา กลุ่ม social worker กลุ่มจัดตั้งในพื้นที่ หมู่บ้าน/ชุมชน ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม องค์การภาคประชาสังคม องค์การภาคเอกชน เป็นต้น โดยสำนักงาน ป.ป.ส. มีการสนับสนุนสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดและผู้เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติดที่ผ่านกระบวนการยุติธรรม และกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ด้านทุนประกอบอาชีพ รายละเอียดไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท โดยสามารถขอรับการสนับสนุนผ่านเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน/องค์การภาคประชาชน/องค์การภาคเอกชน ตามหลักเกณฑ์คุณสมบัติผู้ขอรับการสนับสนุนและเงื่อนไขที่กำหนด รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ๑ และ ๒

กิจกรรมเยี่ยมบ้าน สร้างขวัญ ประกอบด้วย

- เยี่ยมยาม ถามข่าว บ้านผู้เสพ/ผู้ติด หรือผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด
- สนับสนุนกล่อ่งกำลังใจหรือถุงยังชีพหรือการสนับสนุนอื่น ๆ ในนามกองทุนแม่ของแผ่นดิน

โดยหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่ร่วมดำเนินการ ได้แก่ ตำรวจ ฝ่ายปกครอง สำนักงาน ป.ป.ส. สาธารณสุข กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน วิทยากรกระบวนการ และอื่น ๆ ตามที่คณะทำงานฯ พิจารณาเห็นสมควร

กิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประกอบด้วย

- สมทบเงินทุนด้วยวิธีแห่งศรัทธา
- สมทบเงินทุนด้วยวิธีแห่งปัญญา
- สมทบทุน/สนับสนุนจากกองทุน/หน่วยงาน/NGOs
- อบรม/พัฒนาศักยภาพเครือข่าย กลไกปฏิบัติงานในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน
- กิจกรรมขยายผลการรับสมัครสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน

กิจกรรมเพื่อเด็ก เยาวชน และกลุ่มเปราะบาง ประกอบด้วย

- อบรมให้ความรู้ด้านยาเสพติด
- กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์/จิตอาสา
- กิจกรรมแข่งขันกีฬา เช่น กีฬาต้านยาเสพติด
- กิจกรรมออกกำลังกาย
- กิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- กิจกรรมอื่น ๆ

กิจกรรมพิเศษ เพื่อถวายเป็นความอาลัยและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

กิจกรรมวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๙ ซึ่งถือเป็นวันสำคัญของพสกนิกรชาวไทยเป็นประจำทุกปี ให้ดำเนินการจัดกิจกรรมสำคัญของกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยดำเนินการจัดพิธีตักบาตร ทำบุญ เลี้ยงพระ ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ ในนามเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน

กิจกรรมการให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

สร้างการรับรู้และความเข้าใจในเจตนารมณ์กองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง ให้กับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินและประชาชนทั่วไป ดังนี้

๑. เผยแพร่พระราชดำรัสของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงในเรื่องยาเสพติด หรือถอดข้อความพระราชดำรัส ในวาระต่าง ๆ ทั้งภาพนิ่งและวิดีโอ ผ่านสื่อมวลชน และสื่อโซเชียลมีเดีย ให้เป็นที่แพร่หลายในวงกว้าง พร้อมกับเผยแพร่เนื้อหาดังกล่าวให้กับวิทยากรกระบวนการ มวลชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน และที่ทำการในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๒. เผยแพร่วีดิทัศน์ “พระราชกรณียกิจ สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง” สะท้อนถึงความเป็นมาและพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด พร้อมทั้งเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจแก่เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินและประชาชนทั่วไป

๓. สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กท. รวบรวมข้อมูล “กองทุนแม่ของแผ่นดิน : ทูตติงามที่จับต้องได้” โดยการค้นหาและรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑) บุคคลที่ได้รับผลจากการช่วยเหลือจากกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในด้านต่าง ๆ จนสามารถพัฒนาเป็นคนคุณภาพของสังคม

๒) บุคคลที่เป็นจิตอาสาที่เสียสละทุ่มเทและเป็นแกนนำสำคัญในการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างจริงจัง

๓. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

การรายงานผลการดำเนินงาน

การรายงานความคืบหน้าและผลการดำเนินงาน ให้มีการรายงานให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ผลการปฏิบัติการในการลดผู้เสพ/ผู้ค้าในพื้นที่ จำนวนพื้นที่ปลอดภัย ในหมู่บ้าน/ชุมชน เหตุความรุนแรง/เรื่องร้องเรียนในพื้นที่ เป็นต้น โดยกำหนดให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๑. รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ ในการประชุม คณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ระดับอำเภอ/เขต

๒. รายงานผลการดำเนินงานในการประชุมศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต เป็นประจำทุกเดือน

๓. รายงานผลการดำเนินงานในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด NISPA PLUS ในหมวดกิจกรรม “หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน”

๔. จัดทำรายงานสรุปในรูปแบบ Case Study หรือ Best Practice ที่น่าสนใจ ทั้งในมิติการป้องกันการบำบัดรักษา การแก้ไขฟื้นฟู การติดตาม ดูแลช่วยเหลือ เป็นต้น โดยจัดทำลงในแบบฟอร์มที่กำหนดให้ และให้มีการรายงานผ่านกลุ่มไลน์ประธานเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน หรือช่องทางอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตามความจำเป็นและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

ห้วงเวลาการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

งบประมาณ

๑. งบประมาณปกติของหน่วยที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. งบประมาณสำนักงาน ป.ป.ส. หรือแหล่งต่าง ๆ เช่น งบประมาณเงินอุดหนุน กองทุนป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นต้น

๓. งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. งบประมาณพิเศษอื่น ๆ

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เข้าใจ ยอมรับ และไม่ตีตราผู้เสพยาเสพติด แต่ให้กำลังใจ ให้อภัย ให้โอกาสในการเข้ารับการรักษายาเสพติด และกลับตัวเป็นคนคุณภาพของสังคม

๒. หมู่บ้าน/ชุมชนมีการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ เยี่ยมเยียนผู้เสพและครอบครัวอย่างต่อเนื่อง

๓. ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน มีความรู้สึกปลอดภัยจากปัญหายาเสพติด และมีช่องทางในการแจ้งเบาะแสยาเสพติด

สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน

๒. มีแนวทางและกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๓. ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เข้าใจ ยอมรับ และไม่ตีตราผู้เสพยาเสพติด มีการให้กำลังใจ ให้อภัย และให้โอกาสในการเข้ารับการรักษายาเสพติด เพื่อคืนคนคุณภาพสู่สังคม

ภาคผนวก ๑

การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด
และผู้เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติดที่ผ่านกระบวนการยุติธรรม

การดำเนินงานสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด และผู้เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติดที่ผ่านกระบวนการยุติธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดและผู้พันโทษคดียาเสพติดได้รับโอกาสด้านทุนประกอบอาชีพ สามารถประกอบอาชีพที่สุจริต มีรายได้ ไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งการค้าและการเสพยาเสพติด ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำ และคืนคุณภาพกลับสู่สังคม โดยสามารถขอรับการสนับสนุนด้านทุนประกอบอาชีพ ผ่านเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน รายละเอียดไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท รายละเอียดไม่เกิน ๑ ครั้ง เพื่อมอบเป็นวัสดุ/อุปกรณ์/วัตถุดิบในการประกอบอาชีพ โดยใช้งบประมาณเงินอุดหนุนของสำนักงาน ป.ป.ส. (ส่วนกลาง) ตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ขอรับทุนประกอบอาชีพ ดังนี้

ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด	ผู้เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติด ที่ผ่านกระบวนการยุติธรรม
๑. เป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด ไม่เกิน ๒ ปี	๑. เป็นผู้พันโทษคดียาเสพติด และผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดหรือการพัฒนาพฤตินิสัยจากกระบวนการยุติธรรม ไม่เกิน ๒ ปี
๒. มีความตั้งใจในการเลิกยาเสพติด มีความประพฤติดีในระหว่างการเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด โดยต้องมีผู้ให้การรับรอง เช่น เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำหรือประธานชุมชน และผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัว เช่น พ่อ แม่ สามี ภรรยา บุตรที่บรรลุนิติภาวะแล้ว เป็นต้น	๒. มีความประพฤติดี และไม่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยต้องมีผู้ให้การรับรอง เช่น เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำหรือประธานชุมชน และผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัว เช่น พ่อ แม่ สามี ภรรยา บุตรที่บรรลุนิติภาวะแล้ว เป็นต้น
๓. มีรายได้น้อย ไม่สามารถรับเงินสงเคราะห์จากนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล หรือไม่มีแหล่งทุนประกอบอาชีพอื่นในพื้นที่ หรือไม่เข้าหลักเกณฑ์ของแหล่งทุนประกอบอาชีพในพื้นที่ และไม่เคยหรือไม่ได้อยู่ระหว่างการรับการสนับสนุนทุนประกอบอาชีพจากแหล่งงบประมาณอื่น	๓. มีรายได้น้อย ไม่สามารถรับเงินสงเคราะห์จากนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล หรือไม่มีแหล่งทุนประกอบอาชีพอื่นในพื้นที่ หรือไม่เข้าหลักเกณฑ์ของแหล่งทุนประกอบอาชีพในพื้นที่ และไม่เคยหรือไม่ได้อยู่ระหว่างการรับการสนับสนุนทุนประกอบอาชีพจากแหล่งงบประมาณอื่น
๔. ไม่มีอาชีพ หรือสูญเสียอาชีพ เพราะการเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด	๔. ไม่มีอาชีพ หรือสูญเสียอาชีพ เพราะการต้องโทษคดียาเสพติด
๕. มีทักษะในอาชีพที่จะทำ หรือผ่านการฝึกอบรม และมีศักยภาพที่จะทำอาชีพนั้น ๆ เช่น ต้องการเลี้ยงสัตว์ ก็จะต้องมีพื้นที่เพียงพอ มีเอกสารรับรองการผ่านการฝึกวิชาชีพ ฯลฯ	๕. มีทักษะในอาชีพที่จะทำ หรือผ่านการฝึกอบรม และมีศักยภาพที่จะทำอาชีพนั้น ๆ เช่น ต้องการเลี้ยงสัตว์ ก็จะต้องมีพื้นที่เพียงพอ มีเอกสารรับรองการผ่านการฝึกวิชาชีพ ฯลฯ

การสนับสนุนทุนประกอบอาชีพ

ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดและผู้เกี่ยวข้อง กับคดียาเสพติดที่ผ่านกระบวนการยุติธรรม

หลักเกณฑ์คุณสมบัติ

ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด

- เป็นผลผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด ไม่เกิน 2 ปี
- มีความตั้งใจเสถียรยาเสพติด ประพฤติดี มีผู้รับรอง (เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และครอบครัว)
- มีรายได้น้อย ไม่ได้รับเงินช่วยเหลือจากแหล่งทุนใด
- ไม่มีอาชญากรรมหรือสูญเสียอาชีพ เพราะเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด
- มีทักษะและศักยภาพในการประกอบอาชีพนั้นๆ

ผู้เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติดที่ผ่านกระบวนการยุติธรรม

- เป็นผู้พินโดยคดียาเสพติด และผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดหรือการพัฒนาพฤติกรรมดีจากกระบวนการยุติธรรม ไม่เกิน 2 ปี
- มีความประพฤติดี และไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด
- มีผู้รับรอง (เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และครอบครัว)
- มีรายได้น้อย ไม่ได้รับเงินช่วยเหลือจากแหล่งทุนใด
- ไม่มีอาชญากรรมหรือสูญเสียอาชีพ เพราะการต้องโทษคดียาเสพติด
- มีทักษะและศักยภาพในการประกอบอาชีพนั้นๆ

งบประมาณสนับสนุน

ไม่เกินรายละเอียด 20,000 บาท

เพื่อส่งมอบวัสดุ/อุปกรณ์/วัสดุเงินในการประกอบอาชีพ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

Download
รายละเอียดเพิ่มเติม

1386

ที่พึ่งทุกปัญหาเสพติด

ภาคผนวก ๒

การสงเคราะห์ช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

การสนับสนุนทุนประกอบอาชีพให้แก่กลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อให้ได้มีอาชีพ มีรายได้ และไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในมิติของการค้าและการเสพยาเสพติด โดยขอรับการสนับสนุน ผ่านเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน/องค์กรภาคประชาชน/องค์กรภาคเอกชน รายละเอียด ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ขอรับทุนประกอบอาชีพ ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การพิจารณากลุ่มเป้าหมาย (ข้อใดข้อหนึ่ง)

๑) บุคคลที่มีลักษณะพฤติกรรมเสี่ยง เบี่ยงเบนหรือมีโอกาสแนวโน้มสูงที่จะใช้ยาเสพติด หรืออาจรวมถึงที่เสพยาเสพติดหรือเคยทดลองใช้บ้างแล้วแต่ยังไม่ถึงขั้นเป็นผู้ติดยาเสพติด

๒) ผู้เสพยาเสพติดที่อยู่ในกระบวนการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด (Harm Reduction) และผู้เสพยาที่อยู่ในกระบวนการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment : CBTx)

๓) ผู้ได้รับผลกระทบจากยาเสพติด ส่งผลให้เป็นผู้ว่างงานที่ไม่มีรายได้หรือสูญเสียอาชีพ

๒. คุณสมบัติของผู้รับทุน (ครบทุกข้อ)

๑) เป็นผู้มีความตั้งใจที่จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มีความประพฤติดี และต้องมีผู้ให้การรับรอง เช่น เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน และ/หรือผู้ปกครองหรือคนในครอบครัวให้การรับรอง เช่น พ่อ แม่ สามี ภรรยา ลูก เป็นต้น

๒) เป็นผู้ที่มีรายได้น้อยและมีอาชีพไม่มั่นคง ไม่สามารถรับเงินทุนสงเคราะห์เพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพ ของรัฐบาลหรือไม่มีแหล่งทุนประกอบอาชีพอื่นในพื้นที่ หรือไม่เข้าหลักเกณฑ์ของแหล่งทุนประกอบอาชีพในพื้นที่ และไม่ได้อยู่ระหว่างการขอรับการสนับสนุนทุนประกอบอาชีพจากแหล่งงบประมาณอื่นใด

๓) มีทักษะในอาชีพนั้น ๆ มาก่อน หรือผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว ในกรณีที่ไม่มีความรู้ในการประกอบอาชีพ ให้ดำเนินการดังนี้

- หากต้องการประกอบอาชีพช่างฝีมือต่าง ๆ ให้เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน/องค์กรภาคประชาชน/องค์กรภาคเอกชน ส่งเข้ารับการฝึกอบรมในแหล่งฝึกวิชาชีพตามความเหมาะสมจนจนหลักสูตร และควรมีเอกสารรับรองการผ่านการฝึกวิชาชีพ

- หากต้องการประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น ทำเกษตร ค้าขาย หรืออาชีพอื่นใด ที่ไม่มีใบรับรอง/ประกาศนียบัตร เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน/องค์กรภาคประชาชน/องค์กรภาคเอกชน ควรจัดให้มีการแนะนำก่อนการให้ทุน เพื่อเป็นการทบทวนและสร้างความมั่นใจในการประกอบอาชีพให้แก่ผู้ขอรับทุนฯ ทั้งนี้ สำนักงาน ปปส.ภาค ๑ - ๙/กทม. ต้องลงพื้นที่สำรวจสภาพความเป็นอยู่และความพร้อมในการประกอบอาชีพ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณาจัดสรรและกำกับติดตามงบเงินอุดหนุนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสำนักงาน ปปส.ภาค ๑ - ๙/กทม.

โครงการสงเคราะห์ช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยง ที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุนงบประมาณอาชีพให้แก่กลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้มีอาชีพ มีรายได้ และไม่เป็นภัยต่อสังคมโดยมีวัตถุประสงค์และสาระสำคัญต่อไปนี้

งบประมาณที่ใช้การสนับสนุน

งบประมาณอาชีพ : อัตรา **ไม่เกินคนละ 20,000 บาท**

โดยใช้งบประมาณเงินอุดหนุนส่วนกลาง ให้การสนับสนุนไม่เกิน **1 ครั้ง**
โดยส่งมอบเป็นบัญชีการผลิต/วัสดุ/อุปกรณ์ ในการประกอบอาชีพ

การดำเนินงาน

- กลุ่มเสี่ยงขอรับการสนับสนุนงบประมาณอาชีพผ่านเครือข่ายของคณะมนตรีชุมชน/องค์กรภาคประชาชน/องค์กรภาคเอกชน
- องค์กรดังกล่าวรวบรวมพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติและความพร้อมของผู้ขอรับทุนฯ
- จัดทำหนังสือเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปยัง
- สำนักงาน ป.ป.ส. พิจารณาสัมภาษณ์กลุ่มประกอบอาชีพ **รายละเอียด 20,000 บาท**
- เมื่อเสร็จสิ้นโครงการรายงานผลการดำเนินงานไปยังสำนักงาน ป.ป.ส.

ดาวน์โหลดเอกสารประกอบ
การขอรับทุนสนับสนุน

ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากยาเสพติด

- 1) ผู้ที่ประสบปัญหาการติดสารเสพติด
- 2) ผู้ที่ประสบปัญหาการติดสารเสพติดและส่งผลกระทบต่อสุขภาพ
- 3) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากยาเสพติด ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

- หลักเกณฑ์การพิจารณา
กลุ่มเป้าหมาย (ข้อใดข้อหนึ่ง)
พฤติกรรมเสี่ยง เบี่ยงเบน
มีแนวโน้มสูงที่จะใช้ยาเสพติด

- 1) บุคคลที่มีลักษณะพฤติกรรมเสี่ยง เบี่ยงเบนหรือมีโรคทางจิตเวชที่เกี่ยวข้องใช้ยาเสพติด หรืออาจรวมถึงที่เสพยาเสพติด หรือเคยทดลองใช้บ้างแล้วแต่ยังไม่ถึงขั้นเป็นผู้ติดยาเสพติด

Harm Reduction CBTX

- 2) ผู้เสพยาเสพติดอยู่ในกระบวนการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด (Harm Reduction) และผู้เสพยาเสพติดในกระบวนการบำบัดฟื้นฟูผู้ใช้ยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment : CBTx)

- คุณสมบัติของผู้รับทุน (ครบทุกข้อ)

- 1) เป็นผู้มีความตั้งใจที่จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มีความประพฤติดี และต้องเป็นผู้ได้รับการรับรอง เช่น เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ ศึกษานิเทศก์ ผู้นำชุมชน และ/หรือผู้ปกครองหรือคนในครอบครัวให้การรับรอง เช่น พ่อ แม่ สามี ภรรยา ลูก เป็นต้น

- 2) เป็นผู้ที่มีรายได้น้อยและมีอาชีพไม่มั่นคง ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือมีรายได้น้อยไม่เพียงพอประกอบอาชีพในพื้นที่ หรือไม่เข้าลักษณะที่ของแหล่งทุนประกอบอาชีพในพื้นที่ และไม่ได้อยู่ระหว่างกระบวนการสนับสนุนทุนประกอบอาชีพจากแหล่งงบประมาณอื่นใด

- 3) มีทักษะในอาชีพอื่น ๆ มาก่อน หรือผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว

ในกรณีที่ไม่ได้ทักษะในการประกอบอาชีพ ให้ดำเนินการ ดังนี้

- หากต้องการประกอบอาชีพช่วงระยะสั้น ๆ ให้ส่งเข้าร่วมการฝึกอบรมในแหล่งศึกษาอบรมตามความเหมาะสมของบุคคลากร และความรู้เพื่อการศึกษาหรือการฝึกอาชีพ
- หากต้องการประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น ทำเกษตร ทำขาย หรืออาชีพอื่นที่ไม่ใช่ในรับรอง/ประกาศนียบัตร ควรส่งให้มีการแนะนำหน่วยงานที่กำกับเพื่อเป็นกรอบและสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพให้แก่ผู้ขอรับทุนฯ

ทั้งนี้ สำนักงาน ปปส.ภาค 1-9/กชน. ต้องขอพื้นที่สำรวจสภาพความเป็นอยู่และความพร้อมในการประกอบอาชีพ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาขอทุนและแจ้งกรมการตรวจคัดสรรและกำกับติดตามผู้ขอรับทุนตามกรอบที่แนบมาและแจ้งปัญหายาเสพติดของสำนักงาน ปปส.ภาค 1 - 9/กชน.

สรุปภาพรวม - รายหน่วยงาน : จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย โครงการ 128 กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ลำดับ	ปปส.ภาค	จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย (แห่ง)				
		จำนวนทั้งหมด	พช.	สถ.	กอ.รมน.	กทม.
1	ปปส.ภาค 1	132	130	2		
2	ปปส.ภาค 2	142	137	4	1	
3	ปปส.ภาค 3	128	127		1	
4	ปปส.ภาค 4	128	120	5	3	
5	ปปส.ภาค 5	128	112	9	7	
6	ปปส.ภาค 6	296	293	3		
7	ปปส.ภาค 7	128	122	2	4	
8	ปปส.ภาค 8	128	127	1		
9	ปปส.ภาค 9	178	176	2		
10	ปปส.กทม.	128				128
	รวม	1,516	1,344	28	16	128

หน่วยงาน : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) : รายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายที่รับผิดชอบ ตามโครงการ 128 กองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน 28 แห่ง

ลำดับ	ปีส.ภาค	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	รายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่	หน่วยงานดูแลรับผิดชอบพื้นที่ (ชื่อ./สส./กอ./อบต./กทม.)	สภาพปัญหาในหมู่บ้าน/ชุมชน (แก้ระยะบาท/กลุ่มเป้าหมาย/เรื่องอื่น 1386)
1	ป.ส.ภาค 1	นครศรีธรรมราช	เทศบาลเมืองมักโพ		50	ชุมชนลาคำแก้วมักโพ	สส.	
2	ป.ส.ภาค 1	สมุทรปราการ	เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย		10	ชุมชนวัดลำโรงเหนือ	สส.	แพร่ระบาด 2/68
3	ป.ส.ภาค 2	ชลบุรี	เทศบาลเมืองพนัสนิคม			อ้อยที 5	สส.	แพร่ระบาด 2/68
4	ป.ส.ภาค 2	ชลบุรี	เทศบาลเมืองอ่างศิลา			สวนหมาก	สส.	แพร่ระบาด 2/68
5	ป.ส.ภาค 2	ชลบุรี	เมืองพิทยา			ชุมชนชุมชนสาม	สส./พิทยา	แพร่ระบาด 2/68
6	ป.ส.ภาค 2	ชลบุรี	เมืองพิทยา			เกาะล้าน	สส./พิทยา	
7	ป.ส.ภาค 4	กาฬสินธุ์	เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์		7	ชุมชนหนองปลอ	สส.	แพร่ระบาด 2/68
8	ป.ส.ภาค 4	หนองคาย	เทศบาลเมืองหนองคาย		4	ชุมชนเนินพระนารวี	สส.	แพร่ระบาด 2/68
9	ป.ส.ภาค 4	หนองคาย	เทศบาลเมืองหนองคาย		30	ชุมชนบ่อหิน	สส.	แพร่ระบาด 2/68
10	ป.ส.ภาค 4	หนองบัวลำภู	เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู		14	หาดสวรรค์	สส.	แพร่ระบาด 2/68
11	ป.ส.ภาค 4	หนองบัวลำภู	เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู		28	เหล่าโพธิ์ชัย	สส.	แพร่ระบาด 2/68
12	ป.ส.ภาค 5	เชียงใหม่	เทศบาลนครเชียงใหม่		6	ชุมชนสวนดอก	สส.	
13	ป.ส.ภาค 5	เชียงใหม่	เทศบาลเมืองหนองแก้ว		2	บ้านหนองแก้ว	สส.	ร้องเรียน 1386
14	ป.ส.ภาค 5	เชียงใหม่	เทศบาลนครเชียงใหม่			ชุมชนดอนสนเสน	สส.	ร้องเรียน 1386
15	ป.ส.ภาค 5	น่าน	เทศบาลเมืองน่าน		20	ชุมชนภูหินทร์ทาลี	สส.	ร้องเรียน 1386
16	ป.ส.ภาค 5	พะเยา	เทศบาลเมืองพะเยา		5	ชุมชนวัดศรีอุโมงค์คำ	สส.	แพร่ระบาด 2/68
17	ป.ส.ภาค 5	แพร่	เทศบาลเมืองแพร่			ชุมชนเพชรรัตน์	สส.	แพร่ระบาด 2/68
18	ป.ส.ภาค 5	แม่ฮ่องสอน	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน		3	ชุมชนตะวันออก	สส.	
19	ป.ส.ภาค 5	ลำปาง	เทศบาลเมืองลำปางนคร		25	บ้านศาลาดอน	สส.	
20	ป.ส.ภาค 5	ลำพูน	เทศบาลเมืองลำพูน		11	ชุมชนห้วยวัน	สส.	
21	ป.ส.ภาค 6	ตาก	เทศบาลเมืองตาก		1	บ้านเชียงทองใต้	สส.	แพร่ระบาด 2/68
22	ป.ส.ภาค 6	เพชรบูรณ์	เทศบาลเมืองวิเชียรบุรี		12	ชุมชนกุฎกาวัลด์แก้วหน้า 2	สส.	
23	ป.ส.ภาค 6	อุตรดิตถ์	เทศบาลเมืองอุตรดิตถ์		23	ชุมชนหลัง ร.ท.ช.	สส.	
24	ป.ส.ภาค 7	เพชรบุรี	เทศบาลเมืองชะอำ		21	บ้านสะพานหิน	สส.	
25	ป.ส.ภาค 7	เพชรบุรี	เทศบาลเมืองเพชรบุรี		14	พระนครตรี	สส.	
26	ป.ส.ภาค 8	ระนอง	เทศบาลเมืองระนอง			ค่าน้ำเมือง	สส.	
27	ป.ส.ภาค 9	พัทลุง	เทศบาลเมืองพัทลุง		22	ชุมชนโลกพร้อมรุ่งเรือง	สส.	แพร่ระบาด 2/68
28	ป.ส.ภาค 9	สงขลา	เทศบาลเมืองสิงหนคร		23	ชุมชนเสด็จ	สส.	แพร่ระบาด 2/68

กองทุน **โสมิ**
ของแผ่นดิน

แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ภายใต้แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)

แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
ภายใต้แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)

คำนำ

แนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงาน จัดทำขึ้นภายใต้กรอบแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) เพื่อสานต่อพระราชปณิธานและพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ สืบเนื่องจากการพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็น “ทุนศักดิ์สิทธิ์” เพื่อเป็นทุนตั้งต้นแก่ราษฎรในการรวมพลังสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม และพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนให้ก้าวสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ตลอดกว่า ๒๐ ปีที่ผ่านมา กองทุนแม่ของแผ่นดินได้ขับเคลื่อนงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ทั้งส่วนราชการ และภาคประชาชน เพื่อสร้างกลไกป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับพื้นที่ อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ปัญหาเสพติดในปัจจุบันยังคงรุนแรงและซับซ้อน ส่งผลให้หลายหมู่บ้าน/ชุมชนยังมีความจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟู เสริมสร้าง และพัฒนาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) โดยกำหนดกรอบแนวคิดสำคัญ ได้แก่ การทบทวน การสร้างความเข้มแข็งในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน การใช้ทุนของกองทุนแม่ของแผ่นดิน การต่อยอดสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการขับเคลื่อนบนหลักความยั่งยืน

แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) ดำเนินงานภายใต้แนวคิด “ต่อยอด” มุ่งเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด การจัดทำแบบประเมินสภาพปัญหาในพื้นที่ การพัฒนาฐานข้อมูล การขยายเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินให้ครอบคลุมหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีกิจกรรมด้านยาเสพติด ตลอดจนการฟื้นฟูและยกระดับความเข้มแข็งของกองทุนแม่ของแผ่นดินให้สามารถจัดการปัญหาได้ด้วยตนเอง

สำนักงาน ป.ป.ส. หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) ฉบับนี้ จะเป็นแนวทางสำคัญในการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาคีและเครือข่ายภาคประชาชนทั่วประเทศ เพื่อให้หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินสามารถขับเคลื่อนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม และนำไปสู่การลดปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืนในที่สุด

ส่วนประสานการป้องกันยาเสพติด

สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

มีนาคม ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
ความสอดคล้องตามแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)	๒
การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ภายใต้แนวคิดการ “ทบทวน” ที่ผ่านมา	๔
ทบทวนหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน	๔
จัดทำแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)	๔
จัดทำคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการกองทุนแม่ของแผ่นดิน	๕
การเสริมสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๕
การพัฒนาเครือข่ายและกลไกด้วยวิทยากรกระบวนการ	๖
การทบทวนและประเมินสถานภาพในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน	๘
การแก้ไขปัญหา พื้นฟู พัฒนา และยกระดับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินให้มีความเข้มแข็ง	๑๐
การบริหารจัดการข้อมูล เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างเป็นระบบ	๑๑
แผนงาน/กิจกรรมการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๑๒
แนวคิดการขับเคลื่อน/พัฒนา ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้แนวคิดการ “ต่อยอด”	๑๓
แนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้แนวคิดการ “ต่อยอด”	๑๓
แนวทางขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินเชิงสัญลักษณ์	๑๓
แนวทางขยายหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินใหม่	๑๔
แนวทางผลิต สร้างเสริม และพัฒนาวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน	๑๕
แนวทางการทบทวน ประเมิน สถานภาพในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน	๑๖
แนวทางการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชน	๑๗
แนวทางการแก้ไขปัญหา พื้นฟู พัฒนา และยกระดับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินให้มีความเข้มแข็ง ผ่านกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน	๑๗
แนวทางการบริหารจัดการข้อมูล	๒๑

แนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงาน ภายใต้แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อครั้งดำรงพระยศ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมราษฎรในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนต่าง ๆ ในหลายจังหวัด และทรงห่วงใยต่อปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดอย่างรุนแรงในหลายพื้นที่ ซึ่งสร้างความเดือนร้อนให้กับประชาชนเป็นอย่างมาก จึงมีพระราชเสาวนีย์และพระราชดำรัสในหลายโอกาสเกี่ยวกับโทษพิษภัยของปัญหาเสพติด และให้ประชาชนร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ในการเสด็จเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ หอประชุมโครงการชลประทานสกลนคร (อ่างเก็บน้ำห้วยเดียง) และได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน ๒ ครั้ง รวมทั้งสิ้น ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้กับเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในขณะนั้น ได้แก่ นายกิตติ ลิ้มชัยกิจ และพล.ต.อ.ชิตชัย วรรณสถิตย์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างยั่งยืน ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) นำงบประมาณมาสมทบ และจัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” กองทุนที่เป็นสัญลักษณ์แห่งพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นที่มีต่อพสกนิกรชาวไทย เป็นทุนตั้งต้นแห่งความดีงาม หรือที่เรียกว่า “ทุนศักดิ์สิทธิ์” และเรียกชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับพระราชทานเงินขวัญถุงว่า “หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน” โดยมีการพระราชทานกองทุนแม่ของแผ่นดินครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จำนวน ๖๓๒ หมู่บ้าน/ชุมชน และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน และมีเครือข่ายภาคประชาชนที่เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินทั่วประเทศ

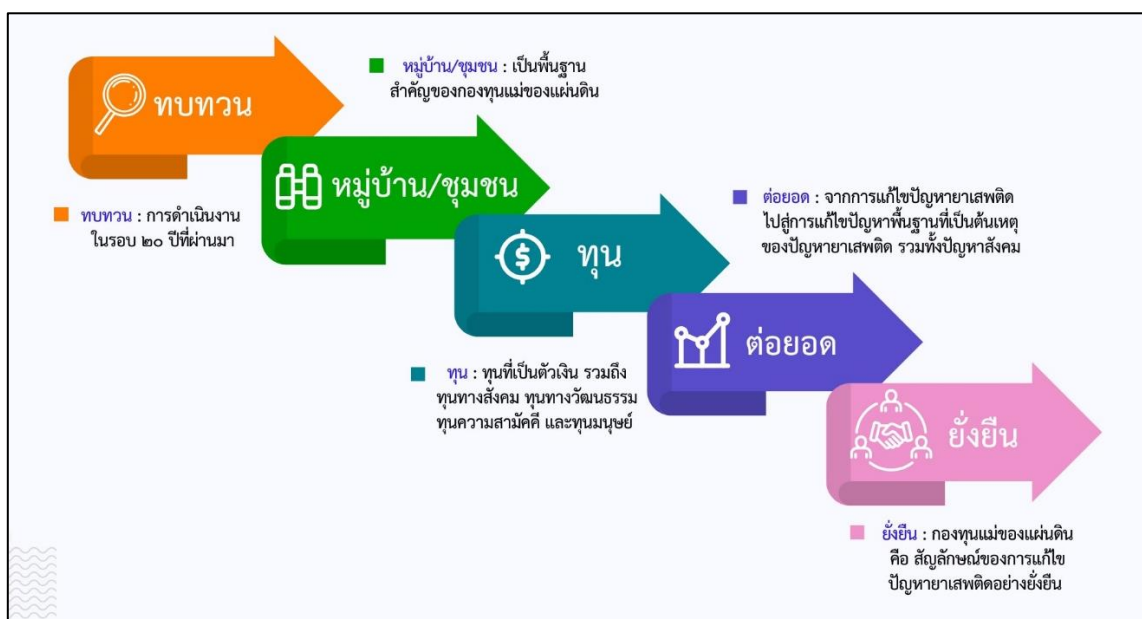
ตลอดระยะเวลาดำเนินการกว่า ๒ ทศวรรษที่ผ่านมา สถานการณ์ปัญหาเสพติดในประเทศไทยยังคงปรากฏอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ทั้งจากปริมาณการผลิตภายนอกประเทศที่เพิ่มมากขึ้นและปัญหาทางสังคมต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดวิกฤติปัญหาในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินหลายพื้นที่มีปัญหาเสพติดที่รุนแรง ความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินมีความอ่อนแอลง ทั้งนี้ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย หน่วยงานภาคีที่ร่วมขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินการสำรวจความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน และจัดระดับความเข้มแข็ง จำแนกเป็นหมู่บ้านระดับ A ระดับ B และระดับ C จากสถานะการสำรวจหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน สะท้อนให้เห็นว่าปัญหาเสพติดยังคงอยู่ในบางหมู่บ้าน/ชุมชน และจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาเสพติดที่เปลี่ยนแปลงไป

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้จัดทำแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) จากมติเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (คณะกรรมการ ป.ป.ส.) เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระหว่างหน่วยภาคีและภาคประชาชนอย่างเข้มแข็ง มีทิศทางที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม มีความต่อเนื่องและยั่งยืน นำไปสู่การบรรลุผลในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนต่อไป

๒. ความสอดคล้องตามแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)

แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) จัดทำขึ้นเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในระยะ ๓ ปี โดยเป็นการกำหนดแผนและวางกลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินให้เกิดเป็นรูปธรรม และเกิดผลลัพธ์ที่สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินได้จริง อีกทั้งยังเป็นแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่ชัดเจน เกิดความต่อเนื่องและมีความยั่งยืน นำไปสู่การยกระดับการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินของเครือข่ายระดับหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดกรอบความคิดที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ ทบทวน : การดำเนินงานในรอบ ๒๐ ปีที่ผ่านมา เพื่อจะก้าวไปสู่การสร้างความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหายาเสพติดและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดการสร้างอุดมการณ์กองทุนแม่ของแผ่นดินขึ้นมาให้สอดคล้องอย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์

๒.๒ หมู่บ้าน/ชุมชน : เป็นพื้นฐานสำคัญของกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยในหมู่บ้าน/ชุมชนจะประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ที่ประกอบกันเป็นสังคมและหมู่บ้าน/ชุมชน การสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนจึงเป็นพื้นฐานสำคัญของการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒.๓ ทุน : ในมิติของกองทุนแม่ของแผ่นดิน มิใช่หมายถึงตัวเงินเพียงอย่างเดียว แต่หมายรวมถึงทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรม ทุนความสามัคคี และทุนมนุษย์ ซึ่งรวมอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน หากรวมทุนเหล่านี้ด้วยกันทั้งหมดจะทำให้หมู่บ้าน/ชุมชนนั้น ๆ มีความเข้มแข็ง

๒.๔ ต่อยอด : กองทุนแม่ของแผ่นดิน คือ ขั้นตอนของการต่อยอดจากการแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การแก้ไขปัญหารากฐานที่เป็นต้นเหตุของการเกิดขึ้นของปัญหายาเสพติด หรือปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ การแก้ไขปัญหายาเสพติดจะไม่สามารถดำเนินการได้อย่างหมดสิ้น หากไม่มีการต่อยอดไปสู่กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหายาคุณภาพชีวิต

๒.๕ ยั่งยืน : กองทุนแม่ของแผ่นดิน คือ สัญลักษณ์ของการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ซึ่งถือเป็นมิติที่สำคัญตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ต้องการเห็นการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปอย่างยั่งยืน

โดยมีแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานและกิจกรรมสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ ที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) ดังนี้

แนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงาน ภายใต้แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
“ทบทวน”	“ต่อยอด”	“ยั่งยืน”
<p>กิจกรรมสำคัญ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ทบทวนหมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดิน พัฒนาวิทยากรกระบวนการทุกระดับในการสร้างอุดมการณ์ พัฒนากลไกกองทุนแม่ของแผ่นดินทุกระดับ ขยายเครือข่ายอื่น ๆ ทุกระดับ ร่วมดำเนินการ พัฒนาระบบฐานข้อมูล กองทุนแม่ของแผ่นดิน พัฒนาระบบสื่อสารเครือข่าย กองทุนแม่ของแผ่นดิน พัฒนาแนวทางการดำเนินงาน กองทุนแม่ของแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพ 	<p>กิจกรรมสำคัญ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดทำแบบประเมินสภาพปัญหา ยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เสริมองค์ความรู้ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้แก่เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินทั่วประเทศ บูรณาการฐานข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน แก้ไขปัญหา พื้นฟู พัฒนา และส่งเสริมเพื่อยกระดับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดิน ขยายเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ดำเนินกิจกรรมการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด จัดตั้งศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน 	<p>กิจกรรมสำคัญ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน พัฒนาเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินให้เป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน สนับสนุน ส่งเสริมเครือข่าย กองทุนแม่ของแผ่นดินให้ ดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยแนวทาง สันติวิธีตามเจตนารมณ์ของ กองทุนแม่ของแผ่นดิน
ผลลัพธ์	ผลลัพธ์	ผลลัพธ์
กองทุนแม่ของแผ่นดินได้รับการฟื้นฟูอุดมการณ์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด	กองทุนแม่ของแผ่นดิน มีความเข้มแข็งสามารถจัดการ ปัญหายาเสพติดได้ด้วยตนเอง	กองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นกลไก ภาครัฐประชาชนที่สำคัญในการแก้ไข ปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

๓. การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ภายใต้แนวคิดการ “ทบทวน” ที่ผ่านมา

กองทุนแม่ของแผ่นดินได้ขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแนวทางสันติวิธี ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลากว่า ๒ ทศวรรษ มีกองทุนแม่ของแผ่นดิน กว่า ๓๐,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ ซึ่งได้มีการขับเคลื่อนการจัดตั้งกองทุนแม่ของแผ่นดินในทุกปีร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน (พช.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และกรุงเทพมหานคร (กทม.) โดยตลอดระยะเวลาดำเนินการ ๒๐ ปีที่ผ่านมา ยังคงปรากฏสถานการณ์ยาเสพติดในกองทุนแม่ของแผ่นดินอยู่เป็นระยะ ๆ โดยในช่วงหลังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จนกลายเป็นวิกฤติปัญหาเสพติดขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของ ปริมาณการผลิตภายนอกประเทศรวมทั้งปัญหาทางสังคมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยทำให้เกิดวิกฤติปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งในกองทุนแม่ของแผ่นดินด้วยตลอดระยะการดำเนินงานที่ผ่านมา สภาพปัญหาเสพติดในสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามพลวัตรของสังคม ทำให้ปัญหาเสพติดมีความซับซ้อนและยากต่อการแก้ไขปัญหา ส่งผลให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น อีกทั้งนโยบายและกรอบแนวคิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดที่มีการพัฒนาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดที่เปลี่ยนแปลงนั้น ทำให้การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องต่อบริบทดังกล่าว ในการดำเนินงานของกองทุนแม่ของแผ่นดินยังคงมีปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของกองทุนแม่ของแผ่นดินในหลายด้าน

ดังนั้น กรอบแนวคิดการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่เป็นจุดเน้นสำคัญ คือ การทบทวนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อให้ทราบถึงสภาพการณ์ปัญหาในปัจจุบัน ของการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่ดำเนินการมากกว่า ๒ ทศวรรษ เพื่อให้ทราบถึงสถานะปัจจุบันและการนำไปสู่การปรับปรุงฟื้นฟู และพัฒนา งานกองทุนแม่ของแผ่นดิน เสริมสร้างความเข้มแข็งให้หมู่บ้าน/ชุมชน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถสร้างผลลัพธ์ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดด้วยกลไกของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวทางสันติวิธีที่เป็นการพัฒนาผู้นำและนำไปสู่การจัดการปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดกิจกรรมภายใต้แนวคิดทบทวน ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

๓.๑ ทบทวนหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ทบทวนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในรอบ ๒๐ ปีที่ผ่านมา พร้อมทั้งประเมินและวิเคราะห์สภาพปัญหาเสพติดที่ยังคงปรากฏในหมู่บ้าน/ชุมชน ประเมินศักยภาพและระดับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งกิจกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดินที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อกำหนดและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่และกำหนดเป็นเป้าหมายระดับจังหวัด โดยให้ความสำคัญกับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่ยังมีปัญหายาเสพติดเป็นพื้นที่สำคัญที่ต้องดำเนินการแก้ไข

๓.๒ จัดทำแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)

การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ระยะ ๓ ปี จัดทำขึ้นเพื่อสนองพระราชปณิธานของ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ควบคู่ไปกับการสนับสนุนและเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชน ให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ให้มีความเข้มแข็งสามารถจัดการและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างยั่งยืน โดยยึดมั่นในอุดมการณ์และกรอบความคิดของกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อให้หมู่บ้าน/ชุมชน มีความมั่นคง ปลอดภัย และสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

ในการประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (คณะกรรมการ ป.ป.ส.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกำหนดแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) เพื่อให้เกิดความร่วมมือและบูรณาการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระหว่างหน่วยงานภาคีและภาคประชาชนอย่างเข้มแข็ง มีทิศทางที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม มีความต่อเนื่องและยั่งยืน นำสู่การบรรลุผลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งนี้ นายภูมิธรรม เวชยชัย รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้ลงนามในประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ส. เรื่อง แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗

๓.๓ จัดทำคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

การจัดทำคำสั่งคณะกรรมการฯ จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดกลไกดำเนินงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือ และบูรณาการการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระหว่างหน่วยงานภาคีและภาคประชาชน อย่างเข้มแข็งมีทิศทางที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม มีความต่อเนื่อง และยั่งยืน นำไปสู่การบรรลุผลในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

ในการประชุม คณะกรรมการ ป.ป.ส. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อเป็นกลไกการประสานงานระดับนโยบาย ในส่วนกลาง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด ทั้งนี้ นายภูมิธรรม เวชยชัย รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ส. ที่ ๑/๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๘ โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานอนุกรรมการ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน เป็นรองประธานคนที่ ๑ และ เลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นรองประธานคนที่ ๒ และมีองค์ประกอบคณะกรรมการจากหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ครั้งที่ ๑ /๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๘ มีมติเห็นชอบให้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของโครงสร้างกลไกการขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินในทุกระดับเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ด้วยการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับส่วนกลาง คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินจังหวัด/กรุงเทพมหานคร คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินอำเภอ/เขต ทั้งนี้ นายอรรถวิษฐ์ สัมพันธ์รัตน์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ประธานอนุกรรมการ อำนวยการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่ ๑๕๗๘/๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๓.๔ การเสริมสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๘

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินใหม่ ซึ่งมาจากหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้า เป้าหมายของหน่วยงานภาคี รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑,๕๒๘ แห่ง ดังนี้

- กรมการพัฒนาชุมชน ๑,๒๕๗ แห่ง
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ๑๖๘ แห่ง
- กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ๒๖ แห่ง
- กรุงเทพมหานคร ๗๗ แห่ง

ตารางที่ ๑ ข้อมูลจำแนกหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้าของแผ่นดิน จำแนกเป็นรายภาค ดังนี้

ป.ส.ภาค/กทม.	พช.	สถ.	กอ.รมน.	กทม.	รวม
ภาค ๑	๑๑๓	๙	-	-	๑๒๒
ภาค ๒	๘๑	๖	๒	-	๘๙
ภาค ๓	๑๙๕	๒๓	๕	-	๒๒๓
ภาค ๔	๓๖๒	๖๐	๔	-	๔๒๖
ภาค ๕	๑๒๖	๑๓	๙	-	๑๔๘
ภาค ๖	๙๙	๔	๑	-	๑๐๔
ภาค ๗	๑๐๑	๑๒	๓	-	๑๑๖
ภาค ๘	๙๐	๒๔	๒	-	๑๑๖
ภาค ๙	๙๐	๑๗	-	-	๑๐๗
กรุงเทพมหานคร	-	-	-	๗๗	๗๗
รวม	๑,๒๕๗	๑๖๘	๒๖	๗๗	๑,๕๒๘

ที่มาของข้อมูล จากระบบฐานข้อมูลกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ในการนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินการจัดพิธีพระราชทานเงินขวัญถุงกองทุนแม่ของแผ่นดิน ภายในงานมหกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๘ มีผู้เข้าร่วม จำนวน ๒,๙๐๐ คน โดยมีพิธีพระราชทานเงินขวัญถุงกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๘ การแสดงนิทรรศการผลการดำเนินงานของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินจากพื้นที่ต่าง ๆ โดยมีคณะผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม ผู้บริหารกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด ๗๖ จังหวัดและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประชาชนหรือผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม โดยมีสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จฯ ไปทรงเป็นองค์ประธานในงานมหกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๘ ณ ห้องรอยัลจูบิลี บอลรูม อาคารชาเลนเจอร์ อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี ในวันจันทร์ที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๘

๓.๕ การพัฒนาเครือข่ายและกลไกด้วยวิทยากรกระบวนการ

๓.๕.๑ สร้างเสริมและผลิตวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินในทุกระดับ (วิทยากร ครู ก./ครู ข./ครู ค.) และครอบคลุมในทุกพื้นที่ตามเกณฑ์การคัดเลือกวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ดังนี้

๑) เป็นเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หรือภาคประชาชนที่มีความรู้และประสบการณ์ เคยปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนแม่ของแผ่นดิน หรือมีบทบาทสำคัญในงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน และมีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

๒) มีทักษะความเหมาะสมพอที่เป็นเป็นวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๓) เป็นผู้มีความตั้งใจที่จะเป็นวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ทั้งนี้ เพื่อเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยเฉพาะในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน โดยเสริมสร้างอุดมการณ์กองทุนแม่ของแผ่นดิน ชุดความคิด/ชุดกิจกรรมที่ควรมีในหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้า และที่ควรพัฒนาในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน อาทิ กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างสันติวิธี กิจกรรมการสร้างครอบครัวอบอุ่นชุมชนเข้มแข็ง กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมพัฒนาทุนกองทุนแม่ของแผ่นดิน กิจกรรมติดตามช่วยเหลือผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๓.๕.๒ เสริมสร้างและพัฒนาวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยจัดให้มีการอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนและพัฒนาศักยภาพ พร้อมทั้งเพิ่มเติมเนื้อหาองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้เท่าทันกับสถานการณ์ปัญหาเสพติดที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเสริมสร้างและพัฒนาทั้งในด้านองค์ความรู้ ทักษะการถ่ายทอด และส่งเสริมเจตคติด้านจิตอาสา เพื่อให้วิทยากรกระบวนการฯ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๕.๓ จัดทำทำเนียบวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการรวบรวม ติดตาม และประสานงาน โดยดำเนินการนำร่องในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน ๕,๙๙๒ แห่ง

๓.๕.๔ สนับสนุนคู่มือวิทยากรกระบวนการ และชุดสื่อสร้างการรับรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ และขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๕.๕ สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ร่วมกับสำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้กำหนดจัดโครงการอบรมหลักสูตรวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน (ครู ก.) ระหว่างวันที่ ๑๓ ถึงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ณ โรงแรม ทีเค.พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้วิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน (ครู ก.) มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อนำไปขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในแต่ละพื้นที่อย่างบูรณาการ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประกอบด้วยแกนนำภาคประชาชนที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาคีที่ร่วมขับเคลื่อนโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ ปปส.ภาค ที่รับผิดชอบงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ทั้งนี้ ภายหลังจากฝึกอบรม คณะผู้จัดได้กำหนดกรอบแผนการอบรมหลักสูตรวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินนำไปอบรมเพื่อดำเนินการติดตามประเมินผล และเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับต่าง ๆ (ครู ข./ ครู ค.) โดยมีกรอบกิจกรรมและแนวทางการขับเคลื่อนรายละเอียด ดังนี้

๑) ดำเนินการฝึกอบรมวิทยากรกระบวนการ

๑.๑) การฝึกอบรมวิทยากรกระบวนการ ครู ข. (ระดับพื้นที่)

สำนักงาน ปปส.ภาค ๑ - ๙/ปปส.กทม. ดำเนินการพัฒนาวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับภาค/จังหวัด ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๘ และพัฒนาวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับหมู่บ้าน/ชุมชน กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

- เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาคีในระดับพื้นที่
- เจ้าหน้าที่เขตผู้รับผิดชอบงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน
- เจ้าหน้าที่ พช. ระดับจังหวัด/ระดับอำเภอ
- เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด
- เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ

กำหนดจัดในห้วงไตรมาส ๒ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๘) ผู้รับผิดชอบ คือ สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๑ - ๙/ปปส.กทม.

๑.๒) การฝึกอบรมวิทยากรกระบวนการ ครู ค. (ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน)

กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศกำหนดจัดในห้วงไตรมาส ๓ - ๔ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๘) ผู้รับผิดชอบ คือ วิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับภาค/ระดับจังหวัด/ระดับอำเภอ

ทั้งนี้ ต้องเป็นผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรวิทยากรกระบวนการ ครู ข. เรียบร้อยแล้ว

๒) การฟื้นฟูและแก้ไขหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีปัญหาเสพติด

ภายหลังการอบรมเสร็จสิ้น สำนักงาน ป.ป.ส. ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินการฟื้นฟูและแก้ไขหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีปัญหาเสพติด ด้วยกลไกวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพ มีแนวทางการดำเนินงานฯ โดยขอความร่วมมือให้สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๑ - ๙ /ป.ป.ส.ทม. ร่วมกับวิทยากรครู ก. และ ครู ข. กำหนดเป้าหมายดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีปัญหาเสพติด เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและแก้ไขปัญหายาเสพติด (อ้างอิงจากการประเมินหมู่บ้าน/ชุมชน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗) จำนวน ๕,๙๙๒ แห่ง โดยดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕

๓) การดำเนินการกิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยกลไกวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

วิทยากร ครู ก. ครู ข. และ ครู ค. ร่วมกันลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหา ค้นหากลุ่มเสี่ยง ผู้เสพผู้ติดยาเสพติด และผู้ป่วยจิตเวชในหมู่บ้าน/ชุมชน และร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เป้าหมาย ดูแลช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงตามความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน เช่น ส่งเสริมการฝึกอาชีพ/จัดหางาน การให้การศึกษา การสงเคราะห์ทุนประกอบอาชีพ ให้กับกลุ่มเสี่ยง/ผู้ผ่านการบำบัด การให้คำปรึกษาและดูแลประคับประคองอย่างต่อเนื่อง

๔) การพัฒนาความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

วิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน (ครู ก.) จำนวน ๑๑๑ คน วิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับภาค/จังหวัด (ครู ข.) จำนวน ๘๙๔ คน และวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับหมู่บ้าน/ชุมชน (ครู ค.) ในพื้นที่เป้าหมายเพื่อเป็นกลไกในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ทั้งนี้ สนับสนุนคู่มือวิทยากรกระบวนการ และชุดสื่อสร้างการรับรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ และขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีทำเนียบวิทยากรกระบวนการในพื้นที่นำร่อง ๕,๙๙๒ แห่ง เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำคัญในการบริหารจัดการรวบรวม ติดตาม และประสานงานกับวิทยากรในพื้นที่อย่างเป็นระบบ

๓.๖ การทบทวน ประเมิน สถานภาพในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๑. ตรวจสอบสภาพปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ตามแบบตรวจสอบสภาพปัญหาเสพติดของสำนักงาน ป.ป.ส. โดยใน ๑ ปีงบประมาณ จะมีการตรวจสอบสภาพปัญหาเสพติด จำนวน ๒ รอบ เพื่อประเมินสภาพปัญหาเสพติดที่ดำรงอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนว่าอยู่ในสถานะใดในปัจจุบัน และใช้เป็นเป้าหมายในการดำเนินการในปีงบประมาณถัดไป

หน่วยงานที่ดำเนินการ

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง (ศอ.ปส.จ./ศอ.ปส.อ./ศอ.ปส.ทม.)

ระยะเวลาดำเนินการ และการรายงานผล

- **รอบที่ ๑** : ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๘ โดยระบบปิดให้รายงานผล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘ (เวลา ๒๔.๐๐ น.)

- **รอบที่ ๒** : ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๘ โดยระบบปิดให้รายงานผล ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๘ (เวลา ๒๔.๐๐ น.)

ทั้งนี้ ดำเนินการรายงานผลการตรวจสอบสภาพปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ในเว็บไซต์ระบบ NISPA PLUS ของสำนักงาน ป.ป.ส. โดยมีรายละเอียดข้อมูล ดังนี้

ข้อมูลสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ของ สำนักงาน ป.ป.ส.

๑. สภาพปัญหาสาเหตุในหมู่บ้าน/ชุมชน

หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ	๘๒,๕๒๕	หมู่บ้าน/ชุมชน
พบหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหา	๑๖,๗๙๒	หมู่บ้าน/ชุมชน

๒. หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๖๘

กรมพัฒนาชุมชน	๒๗,๑๓๓	แห่ง
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	๑,๕๖๖	แห่ง
สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร	๑,๒๐๐	แห่ง
กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	๒๖๒	แห่ง
เมืองพัทยา	๘	แห่ง
รวม	๓๐,๑๖๙	แห่ง

๔. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ๓๐,๑๖๙ แห่ง

- หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ที่มีปัญหาสาเหตุ ๔,๓๑๕ หมู่บ้าน/ชุมชน
- คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินทั้งหมด

๕. หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีปัญหาสาเหตุ ๔,๓๑๕ แห่ง

- อำเภอ/เขต ๕๐๐ แห่ง
- เขตเทศบาล ๕๒ แห่ง
- เมืองพัทยา ๑ แห่ง
- คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีปัญหาสาเหตุ

๒. ดำเนินการตรวจสอบสภาพหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินสถานะและจัดลำดับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยใช้แบบตรวจสอบสภาพกองทุนแม่ของแผ่นดิน ของกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับประเมินสถานะการพัฒนาของกองทุนแม่ของแผ่นดินใน ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารเงินกองทุน ด้านการดำเนินงานด้านยาเสพติด และด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุน โดยกำหนดระดับผลการประเมิน ๓ ระดับ คือ ระดับ A ระดับ B และระดับ C ดังนี้

ระดับ A : กองทุนที่เข้มแข็ง มีระบบเฝ้าระวังอย่างยั่งยืน สามารถพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ได้

ระดับ B : กองทุนที่เข้มแข็งปานกลาง มีระบบเฝ้าระวัง ต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มเติม

ระดับ C : กองทุนที่ต้องมีการปรับปรุง

หน่วยงานที่ดำเนินการ

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง (พช./สถ./กอ.รมน./กทม.)

ระยะเวลาดำเนินการ และการรายงานผล

ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘ ในเว็บไซต์ของกรมการพัฒนาชุมชน

โดยข้อมูลการตรวจสอบสภาพหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีผลการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ ๒ ข้อมูลการตรวจสุขภาพหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
จำแนกเป็นรายปส.ภาค/กทม. ดังนี้

ข้อมูลสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘									
ปส.ภาค/ กทม.	จำนวนหมู่บ้าน กองทุนแม่ฯ ทั้งหมด	จำนวนหมู่บ้าน ที่ได้รับการ ตรวจสุขภาพ	คิดเป็น ร้อยละ	ระดับ A	คิดเป็น ร้อยละ	ระดับ B	คิดเป็น ร้อยละ	ระดับ C	คิดเป็น ร้อยละ
๑	๒,๘๕๒	๒,๗๒๒	๙๕.๔๔	๕๖๙	๒๐.๙๐	๒,๑๕๓	๗๙.๐๒	๒	๐.๐๗
๒	๒,๓๐๒	๒,๒๙๖	๙๙.๗๔	๖๐๗	๒๖.๔๔	๑,๖๘๙	๗๓.๕๖	๐	๐.๐๐
๓	๔,๒๔๖	๔,๒๑๗	๙๙.๓๒	๑,๗๗๐	๔๑.๙๗	๒,๔๔๗	๕๘.๐๓	๐	๐.๐๐
๔	๔,๘๗๔	๔,๗๔๒	๙๗.๒๙	๑,๕๐๔	๓๑.๗๒	๓,๒๓๘	๖๘.๒๘	๐	๐.๐๐
๕	๓,๐๙๗	๓,๐๕๐	๙๘.๔๘	๑,๒๕๒	๔๑.๐๕	๑,๗๙๘	๕๘.๙๕	๐	๐.๐๐
๖	๓,๒๗๑	๓,๒๔๓	๙๙.๑๔	๑,๒๒๗	๓๗.๘๔	๒,๐๑๖	๖๑.๘๙	๙	๐.๒๘
๗	๒,๓๘๘	๒,๑๙๗	๙๒.๐๐	๑,๐๒๐	๔๖.๔๓	๑,๑๗๗	๕๓.๕๗	๐	๐.๐๐
๘	๒,๒๒๕	๒,๑๔๖	๙๖.๔๕	๕๗๖	๒๖.๘๔	๑,๕๖๐	๗๒.๖๙	๑๐	๐.๔๗
๙	๒,๒๖๓	๒,๑๔๓	๙๔.๗๐	๔๕๒	๒๑.๐๙	๑,๖๙๑	๗๘.๗๒	๔	๐.๑๙
กทม.	๑,๑๒๘	๑,๐๙๘	๙๗.๓๔	๒๗๗	๒๕.๒๓	๘๒๑	๗๓.๙๕	๙	๐.๘๒
รวม	๒๘,๖๔๖	๒๗,๘๕๔	๙๗.๒๔	๙,๒๕๔	๓๓.๒๒	๑๘,๕๖๖	๖๖.๖๕	๓๔	๐.๑๒

๓.๗ การแก้ไขปัญหา พื้นฟู พัฒนา และยกระดับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินให้มีความเข้มแข็ง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้มีข้อสั่งการและลงนามในคำสั่งคณะกรรมการติดตาม เร่งรัด การดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาหายาเสพติด ที่ ๖/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานพัฒนาและฟื้นฟูหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในระยะ ๒ เดือน (๑ มิถุนายน - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘) ทั้งนี้ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามคำสั่งดังกล่าว สำนักงาน ป.ป.ส. จัดประชุมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ การประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานพัฒนาและฟื้นฟูหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในระยะ ๒ เดือน เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานฯ และเน้นย้ำ ให้ทุกหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและระดับพื้นที่บูรณาการการทำงานร่วมกัน พร้อมทั้งเร่งรัดและติดตาม ผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาหายาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบอย่างเร่งด่วน

ครั้งที่ ๒ การประชุมติดตามการดำเนินงานตามแนวทางพัฒนาและฟื้นฟูหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ ของแผ่นดิน ในระยะ ๒ เดือน เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เพื่อติดตามและนำเสนอ ผลการดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าว พร้อมเน้นย้ำให้ทุกพื้นที่ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ โดยมี พล.ต.อ. ไกรบุญ ทรวดทรง รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นประธานการประชุมฯ และมีผู้แทนจากหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมฯ ได้แก่ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงมหาดไทย ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศูนย์อำนวยการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกระทรวงสาธารณสุข กรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร สำนักพัฒนาสังคม และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร พร้อมด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด ๗๖ จังหวัด และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ ได้แก่ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาการจังหวัด ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด ป้องกันจังหวัด เข้าร่วมประชุมฯ

หน่วยงานที่ดำเนินการ

หน่วยงานภาคที่เกี่ยวข้อง

- คอ.ปส.มท./คอ.ปส.ตร./คอ.ปส.สธ./พช./ปค./สธ./กอ.รมน./กทม./หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ในระดับพื้นที่

ระยะเวลาดำเนินการและการรายงานผล

- ตั้งแต่ ๑ มิถุนายน - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ (๒ เดือน)
- รายงานผลการดำเนินงานในเว็บไซต์ระบบ NISPA PLUS

๓.๘ การบริหารจัดการข้อมูล เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างเป็นระบบ

เพื่อรวบรวม จัดเก็บ และประมวลผลข้อมูลให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน สามารถบริหารจัดการ ให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ฐานข้อมูลเว็บไซต์กองทุนแม่ของแผ่นดิน ของสำนักงาน ป.ป.ส. เป็นศูนย์กลางในการรวบรวม จัดเก็บ ประมวลผลข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ข้อมูลผลการดำเนินงาน ข้อมูลวิทยากรกระบวนการ ตลอดจนกิจกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดินที่ได้ดำเนินการ ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้ผู้ขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินสามารถนำข้อมูล ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนปฏิบัติงาน การติดตามประเมินผล การกำกับดูแลการดำเนินงาน และใช้ประกอบการ ตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งมีการพัฒนาช่องทางการติดต่อสื่อสารให้แก่เครือข่ายกองทุนแม่ ของแผ่นดิน ผ่าน LINE Official / Open Chat เพื่อใช้ติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างผู้ขับเคลื่อนงานจากหน่วยงานภาคที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างต่อเนื่องและ มีความทั่วถึง

ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับหน่วยงานภาคที่เกี่ยวข้องดำเนินการทบทวนข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๘ จากฐานข้อมูลดังต่อไปนี้

- ระบบกองทุนแม่ของแผ่นดิน สำหรับการรายงานผลการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินผ่านเว็บไซต์ กองทุนแม่ของแผ่นดิน ของสำนักงาน ป.ป.ส.

- ระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (NISPA PLUS) ของสำนักงาน ป.ป.ส.

- ระบบการตรวจสอบสุขภาพหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ของกรมการพัฒนาชุมชน

แผนงาน/กิจกรรมการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

แนวคิดการขับเคลื่อน/พัฒนาในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้แนวคิดการ “ต่อยอด”

จากการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จากผลการประเมินสถานะและผลการจัดลำดับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน (ระดับ A/ระดับ B/ระดับ C) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาสาเหตุที่ยังคงปรากฏในหมู่บ้าน/ชุมชน รวมถึงการพัฒนาและยกระดับของหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีความเข้มแข็ง รวมทั้งผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการประชุมหารือเพื่อแลกเปลี่ยน สะท้อนปัญหา/อุปสรรคที่พบจากการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อใช้ประกอบการวางแผนทางการดำเนินงานในระยะถัดไป

สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน (พช.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และกรุงเทพมหานคร (กทม.) ได้ดำเนินการร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ พร้อมแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ที่มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยอาศัยผลการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อต่อยอดความสำเร็จที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งปรับปรุง/แก้ไขประเด็นที่ยังเป็นข้อจำกัดหรือปัญหาให้การดำเนินการในระยะต่อไปมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การยกระดับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีความเข้มแข็งในทุกกระดับ สามารถจัดการปัญหาสาเหตุได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

➤ แนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ภายใต้แนวคิดการ “ต่อยอด”)

๑. แนวทางขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินเชิงสัญลักษณ์

๑.๑ กิจกรรมถวายความอาลัยและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสพิเศษ วันคล้ายวันสถาปนากองทุนแม่ของแผ่นดิน วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ โดยการจัดกิจกรรมมีทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ หรือหมู่บ้าน/ชุมชน

หน่วยงานที่ดำเนินการ

- สำนักงาน ป.ป.ส.
- หน่วยงานภาคีที่ขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน
- หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๘

การรายงานผลการดำเนินการ

เว็บไซต์กองทุนแม่ของแผ่นดิน ของสำนักงาน ป.ป.ส.

๑.๒ พิธีพระราชทานกองทุนแม่ของแผ่นดินให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้าให้เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

หน่วยงานที่ดำเนินการ

- สำนักงาน ป.ป.ส.
- หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
- เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน
- มวลชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ระยะเวลาดำเนินการ

ห้วงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๙

๑.๓ มหกรรมการรวมพลังหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการรวมพลังของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน อาทิ กิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมสาธารณประโยชน์ กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่จะจัดให้มีขึ้นทั้งในระดับส่วนกลาง ระดับภาค ระดับจังหวัด หรือตามความเหมาะสม

หน่วยงานที่ดำเนินการ

- หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
- เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตามวาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม

๒. แนวทางขยายหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินใหม่

๒.๑ กำหนดหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน (พช.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และกรุงเทพมหานคร (กทม.) ซึ่งเป็นกลไกร่วมในการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินมาอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานของเครือข่ายภาคประชาชนและการสนับสนุนของหน่วยงานภาคีและในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้มี “เมืองพัทยา” เข้าร่วมเป็นหน่วยงานภาคีเพิ่มเติม เพื่อเสริมพลังการดำเนินงานให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้าเป้าหมาย รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑,๕๔๔ แห่ง

๒.๒ การพัฒนากระบวนการและขั้นตอนการจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยกำหนดเงื่อนไข ดังนี้

๒.๒.๑ มีกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน หรือเป็นหมู่บ้าน/ชุมชน ในโครงการชุมชนยั่งยืนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือหมู่บ้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยกองทุนแม่ของแผ่นดิน ตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย

๒.๒.๒ ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่ที่มีความเข้าใจ และยอมรับกองทุนแม่ของแผ่นดินจนนำไปสู่การจัดตั้งหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินใหม่

๒.๓ ประเมินหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้าเป้าหมายในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ตามกระบวนการ ๑๐ ขั้นตอน และเกณฑ์ประเมิน ๑๒ ตัวชี้วัด เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับพระราชทานเงินขวัญถุง กองทุนแม่ของแผ่นดิน ในงานมหกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดิน ภายใต้แนวคิด “ร้อยรวมดวงใจไทยทั่วหล้า สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้” และก้าวสู่การเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน อย่างสมบูรณ์ โดยกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดตั้งต้นกล้า ดังนี้

หน่วยงานภาคี	หมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้าเป้าหมาย (แห่ง)
กรมการพัฒนาชุมชน (พช.)	หมู่บ้านในพื้นที่อำเภอ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.)	ชุมชนในเขตเทศบาลเมือง/นคร
กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.)	หมู่บ้านติดชายแดน
กรุงเทพมหานคร (กทม.)	ชุมชนในเขต กทม.
เมืองพัทยา	ชุมชนในเมืองพัทยา

หน่วยงานที่ดำเนินการ

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง (พช./สถ./กอ.รমন./กทม./เมืองพัทยา)

ระยะเวลาดำเนินการ และการรายงานผล

๑) กำหนดหมู่บ้าน/ชุมชนพื้นที่เป้าหมาย เพื่อส่งเสริมจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้า กองทุนแม่ของแผ่นดิน ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๘ โดยส่งจำนวนเป้าหมายและรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้า ให้กับสำนักงาน ป.ป.ส.

๒) ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการ/ขั้นตอน รวมทั้งประเมินหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้าเป้าหมาย เพื่อจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๘ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

๓) บันทึกข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ ในเว็บไซต์กองทุนแม่ของแผ่นดิน ของสำนักงาน ป.ป.ส.

๓. แนวทางผลิต สร้างเสริม และพัฒนาวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๓.๑ สร้างเสริมและผลิตวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินเพิ่มเติมในทุกกระดับ (วิทยากร ครู ก./ครู ข./ครู ค.) และครอบคลุมในทุกพื้นที่ ตามเกณฑ์การคัดเลือกวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ดังนี้

๓.๑.๑ เป็นเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หรือภาคประชาชนที่มีความรู้และประสบการณ์ เคยปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนแม่ของแผ่นดิน หรือมีบทบาทสำคัญในงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน และมีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๒ มีทักษะความเหมาะสมพอที่เป็นเป็นวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๓.๑.๓ เป็นผู้มีความตั้งใจที่จะเป็นวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ทั้งนี้ เพื่อเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยเฉพาะในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน โดยเสริมสร้างอุดมการณ์ กองทุนแม่ของแผ่นดิน ชุดความคิด/ชุดกิจกรรมที่ควรมีในหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้า และที่ควรพัฒนาในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน อาทิ กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างสันติวิธี กิจกรรมการสร้างครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมพัฒนาทุนกองทุนแม่ของแผ่นดิน กิจกรรมติดตาม ช่วยเหลือผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๓.๒ เสริมสร้างและพัฒนาวิทยากร ครู ก./ครู ข./ครู ค. โดยจัดให้มีการอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนและพัฒนาศักยภาพ พร้อมทั้งเพิ่มเติมเนื้อหาองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้เท่าทันกับสถานการณ์ปัญหาเสพติดที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเสริมสร้างและพัฒนาทั้งในด้านองค์ความรู้ ทักษะการถ่ายทอด และส่งเสริมเจตคติด้านจิตอาสา เพื่อให้วิทยากรกระบวนการฯ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓ จัดทำทำเนียบวิทยากร เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ รวบรวม ติดตาม ประสานงาน และพัฒนาวิทยากรให้สามารถขับเคลื่อนงานได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปัจจุบันสำนักงาน ป.ป.ส. ได้พัฒนาระบบจัดเก็บรายชื่อวิทยากร ครู ก./ครู ข./ครู ค. ในเว็บไซต์กองทุนแม่ของแผ่นดิน ของสำนักงาน ป.ป.ส. เรียบร้อยแล้ว

๓.๔ สนับสนุนคู่มือวิทยากรกระบวนการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และชุดสื่อสร้างการรับรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ และขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. แนวทางการทบทวน ประเมิน สถานภาพในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๔.๑ สํารวจสภาพปัญหาสาเหตุในหมู่บ้าน/ชุมชน ตามแบบสํารวจสภาพปัญหาสาเหตุของสํานักงาน ป.ป.ส. โดยใน ๑ ปีงบประมาณจะมีการสํารวจสภาพปัญหาสาเหตุ จำนวน ๒ รอบ เพื่อประเมินสภาพปัญหาสาเหตุที่ดํารงอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนว่าอยู่ในสถานะใดในปัจจุบัน และใช้เป็นเป้าหมายในการดําเนินการในปีงบประมาณถัดไป

หน่วยงานที่ดําเนินการ

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง (ศอ.ปส.จ./ศอ.ปส.อ./ศอ.ปส.กทม.)

ระยะเวลาดําเนินการ และการรายงานผล

- รอบที่ ๑ : ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๙ โดยระบบปิดให้รายงานผล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙ (เวลา ๒๔.๐๐ น.)

- รอบที่ ๒ : ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๙ โดยระบบปิดให้รายงานผล ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๙ (เวลา ๒๔.๐๐ น.)

ทั้งนี้ ดําเนินการรายงานผลการสํารวจสภาพปัญหาสาเหตุในหมู่บ้าน/ชุมชน ในเว็บไซต์ระบบ NISPA PLUS ของสํานักงาน ป.ป.ส.

๔.๒ ตรวจสอบสภาพหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินสถานะและจัดลำดับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยใช้แบบตรวจสอบสภาพกองทุนแม่ของแผ่นดิน ของกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับประเมินสถานะการพัฒนากองทุนแม่ของแผ่นดินใน ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารเงินกองทุน ด้านการดำเนินงานด้านยาเสพติด และด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุน โดยกำหนดระดับผลการประเมิน ๓ ระดับ คือ ระดับ A ระดับ B และระดับ C ดังนี้

ระดับ A : กองทุนที่เข้มแข็ง มีระบบเฝ้าระวังอย่างยั่งยืน สามารถพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ได้

ระดับ B : กองทุนที่เข้มแข็งปานกลาง มีระบบเฝ้าระวัง ต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มเติม

ระดับ C : กองทุนที่ต้องมีการปรับปรุง

หน่วยงานที่ดําเนินการ

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง (พช./สธ./กอ.รมน./กทม.)

ระยะเวลาดําเนินการ และการรายงานผล

ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙ ในเว็บไซต์ของกรมการพัฒนาชุมชน

๔.๓ ปรับปรุงและพัฒนาเกณฑ์การตรวจสอบสภาพหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบเนื่องจากสถานการณ์ปัญหาสาเหตุในปัจจุบันยังคงส่งผลกระทบต่อประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งในบางพื้นที่ พบว่า ระดับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนลดลง ขณะที่ปัญหาสาเหตุมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้เครื่องมือที่เคยใช้ในการวัดและประเมินสภาพความเข้มแข็งอาจไม่สามารถสะท้อนสภาพจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องทบทวน ปรับปรุง และพัฒนาเกณฑ์การตรวจสอบสภาพหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อให้สามารถประเมินระดับความเข้มแข็ง สภาพปัญหา และศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน ได้ตรงตามบริบทและสถานการณ์ปัจจุบันมากยิ่งขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีการดําเนินการ ดังนี้

๔.๓.๑ ประชุมหารือกับหน่วยงานภาคีระดับส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พช./สธ./กอ.รมน. และ กทม. เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสํานักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุ (สพป.) สํานักงาน ป.ป.ส. และประชุมหารือกับสํานักงาน ป.ป.ส.ภาค๑-๙ /กทม. ผ่านระบบออนไลน์ WebEx เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๘ เพื่อหารือและหาข้อสรุปหรือมติร่วมกันจากที่ประชุมในการปรับปรุงและพัฒนา

เกณฑ์การตรวจสอบสุขภาพหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน มติที่ประชุมเห็นควรปรับปรุงและพัฒนา
เกณฑ์การตรวจสอบสุขภาพฯ โดยจะนำประเด็นดังกล่าวหรือในรายละเอียดอีกครั้งในการประชุมครั้งถัดไป

๔.๓.๒ ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๙
ภายใต้แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี ระหว่างวันที่ ๑๙ - วันศุกร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘
ณ ห้องประชุมชิดชัย วรรณสถิตย์ อาคาร ๒ ชั้น ๓ สำนักงาน ป.ป.ส. และโรงแรมเคนซิงตัน อิงลิช การ์เด็น รีสอร์ท
จังหวัดนครราชสีมา และศึกษาดูงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง โดยมีหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พช. กอ.รมน.
กทม. และเมืองพัทยา รวมทั้งเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อหารือในรายละเอียดและเก็บประเด็น
รวมถึงสะท้อนปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานในระดับพื้นที่ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนา
เกณฑ์การตรวจสอบสุขภาพหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๔.๓.๓ ประชุมหารือกับหน่วยงานภาคีระดับส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พช. สส. กอ.รมน.
กทม. และเมืองพัทยา เพื่อหารือและพิจารณาร่วมกันในการยกร่างเกณฑ์การตรวจสอบสุขภาพหมู่บ้าน/ชุมชน
กองทุนแม่ของแผ่นดินที่ปรับปรุงและพัฒนาขึ้นมา

หน่วยงานที่ดำเนินการ

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง (พช./สส./กอ.รมน./กทม./เมืองพัทยา)

ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๙ หรืออาจเปลี่ยนแปลงตามความจำเป็นเร่งด่วน

๕. แนวทางการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชน

ศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน
ที่มีความเข้มแข็ง มีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน และสามารถจัดการกับปัญหาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
จนไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ อีกทั้งยังมีความพร้อมทั้งในด้านสถานที่ บุคลากร และทรัพยากร
ที่เพียงพอต่อการจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังไม่มีเกณฑ์กลางที่ชัดเจนในการประเมิน
ความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชนที่จะพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน ทำให้การคัดเลือก
และยกระดับศูนย์เรียนรู้อาจยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจน
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและรับรองศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับพื้นที่ให้มีคุณภาพ
และเป็นมาตรฐานที่เหมาะสม ทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่ยกระดับเป็นศูนย์เรียนรู้เพื่อทราบ
สถานะปัจจุบัน พร้อมกับปรับปรุง พื้นฟู และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน
ที่มีความเข้มแข็งพร้อมพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน

หน่วยงานที่ดำเนินการ

- สำนักงาน ป.ป.ส. (ส่วนกลาง)

- หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง (พช./สส./กอ.รมน./กทม./เมืองพัทยา)

ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๙ หรืออาจเปลี่ยนแปลงตามความจำเป็นเร่งด่วน

๖. แนวทางการแก้ไขปัญหา พื้นฟู พัฒนา และยกระดับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ให้มีความเข้มแข็ง ผ่านกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) กำหนดแนวทาง
ให้หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินมีความเข้มแข็งในการแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน
อย่างยั่งยืน ตามอุดมการณ์และกรอบความคิดกองทุนแม่ของแผ่นดินให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาเสพติด
ในปัจจุบัน ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการฯ ได้กำหนดตัวชี้วัดผลผลิตตามแผนฯ ในเรื่องการมีส่วนร่วมสนับสนุน

เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด คือ ร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดินมีส่วนร่วมสนับสนุนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด โดยมีการกำหนดกิจกรรม ดำเนินการที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามแผนฯ เพื่อใช้วัดระดับการมีส่วนร่วมและผลการดำเนินงานของหมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้ โดยกำหนดเป้าหมาย คือ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่อยู่ในเว็บไซต์ระบบ NISPA PLUS และโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินสืบสานพระราชปณิธาน สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ กำหนดกิจกรรมดำเนินการ ดังนี้

หมวดกิจกรรมที่ ๑ : กิจกรรมถวายความอาลัยและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก ดังนี้

๑. กล่าวถวายราชสดุดีและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ ร่วมกันร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี
๒. จัดตั้งโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์
๓. จัดทำสำหรับลงนามถวายความอาลัย
๔. พิธีทำบุญตักบาตรบำเพ็ญกุศล
๕. กิจกรรมตามศาสนา
๖. กิจกรรมอื่น ๆ

หมวดกิจกรรมที่ ๒ : กิจกรรมการมีส่วนร่วมและพัฒนากองทุนแม่ของแผ่นดิน ประกอบด้วย กิจกรรมหลัก ดังนี้

๑. กิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน
  - ๑.๑ สมทบเงินทุนด้วยวิธีแห่งศรัทธา
  - ๑.๒ สมทบเงินทุนด้วยวิธีแห่งปัญญา
  - ๑.๓ สมทบทุน/สนับสนุนจากกองทุน/หน่วยงาน/NGOs
  - ๑.๔ อบรม/พัฒนาศักยภาพเครือข่าย กลไกปฏิบัติงานในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน
๒. กิจกรรมอาสาสมัครและจิตอาสาหมู่บ้าน/ชุมชน
๓. กิจกรรมทำความสะอาดชุมชน
๔. กิจกรรมเยี่ยมบ้าน สร้างขวัญ
  - ๔.๑ เยี่ยมยาม ถามข่าว บ้านผู้เสพ/ผู้ติด หรือผู้ผ่านการบำบัดรักษาเสพติด
  - ๔.๒ สนับสนุนกลองกำลังใจหรือถุงยังชีพหรือการสนับสนุนอื่น ๆ ในนามกองทุนแม่ของแผ่นดิน
๕. กิจกรรมขยายผลการรับสมัครสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน
๖. กิจกรรมอื่น ๆ

หมวดกิจกรรมที่ ๓ : กิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก ดังนี้

๑. กิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้/กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ดังนี้
  - ๑.๑ การให้ความรู้โทษพิษภัยยาเสพติด
  - ๑.๒ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
  - ๑.๓ กิจกรรม To Be Number One
  - ๑.๔ กิจกรรมครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง
  - ๑.๕ กิจกรรมอื่น ๆ

๒. ธรรมนูญประชาสัมพันธ์/สื่อประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ดังนี้

- ๒.๑ เดินขบวนพาเหรด
- ๒.๒ ติดป้ายประกาศแจ้งเตือน
- ๒.๓ สื่อ/คลิปประชาสัมพันธ์
- ๒.๔ กิจกรรมอื่น ๆ

๓. กิจกรรมเพื่อเด็ก เยาวชน และกลุ่มเปราะบาง

- ๓.๑ อบรมให้ความรู้ด้านยาเสพติด
- ๓.๒ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์/จิตอาสา
- ๓.๓ กิจกรรมแข่งขันกีฬา เช่น กีฬาต้านยาเสพติด
- ๓.๔ กิจกรรมออกกำลังกาย
- ๓.๕ กิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- ๓.๖ กิจกรรมอื่น ๆ

๔. กิจกรรมการเฝ้าระวังยาเสพติดในพื้นที่ ประกอบด้วย

- ๔.๑ ตั้งด่าน/จุดตรวจ
- ๔.๒ เดินเวรยาม

เมื่อดำเนินกิจกรรมตั้งด่าน/จุดตรวจ/เดินเวรยาม หากพบผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ให้มีการจำแนกสถานะการเข้ารับการรักษาและจำแนกคัดกรองผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ดังนี้

- จำแนกสถานะการเข้ารับการรักษาเสพติด
  - ๑) ผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการรักษาเสพติด
  - ๒) ผู้ที่เคยเข้ารับการรักษาเสพติด
- จำแนกคัดกรองผู้เสพผู้ติดยาเสพติด
  - ๑) ผู้ใช้ (กลุ่มที่พึ่งลองใช้ ๓-๔ เดือน/ครั้ง)
  - ๒) ผู้เสพ (กลุ่มที่ใช้บ่อยครั้งขึ้น ๔-๕ ครั้ง/เดือน)
  - ๓) ผู้ติด (กลุ่มที่เสพเป็นประจำต่อเนื่อง เสพมากกว่า ๔ วัน/สัปดาห์)
  - ๔) ผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง

โดยหากพบ ผู้เสพผู้ติดยาเสพติด/ผู้ค้ายาเสพติด/ผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง ให้ดำเนินการ ดังนี้

- กรณีพบผู้เสพผู้ติดยาเสพติด
  - ๑) ใช้แนวทางสันติวิธี
  - ๒) ส่งเข้ากระบวนการบำบัดรักษาเสพติด
  - ๓) ดำเนินการด้วยกระบวนการตามกฎหมาย
- กรณีพบผู้ค้ายาเสพติด
  - ๑) ใช้แนวทางสันติวิธี
  - ๒) ดำเนินการด้วยกระบวนการตามกฎหมาย
- กรณีพบผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง ให้ดำเนินการส่งเข้ากระบวนการบำบัดรักษาเสพติดในสถานพยาบาลที่มีศักยภาพในการรองรับ

๕. กิจกรรมสำรวจค้นหาผู้เสพ/ผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่

๕.๑ ประชุมประชาคม

๕.๒ ตรวจปัสสาวะ

เมื่อดำเนินกิจกรรมประชุมประชาคม/ตรวจปัสสาวะ หากพบผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ให้มีการจำแนกสถานะการเข้ารับการบำบัดรักษาและจำแนกคัดกรองผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ดังนี้

- จำแนกสถานะการเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด
  - ๑) ผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด
  - ๒) ผู้ที่เคยเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด
- จำแนกคัดกรองผู้เสพผู้ติดยาเสพติด
  - ๑) ผู้ใช้ (กลุ่มที่พึ่งลงใช้ ๓-๔ เดือน/ครั้ง)
  - ๒) ผู้เสพ (กลุ่มที่ใช้บ่อยครั้งขึ้น ๔-๕ ครั้ง/เดือน)
  - ๓) ผู้ติด (กลุ่มที่เสพเป็นประจำต่อเนื่อง เสดมากกว่า ๔ วัน/สัปดาห์)
  - ๔) ผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง

โดยหากพบ ผู้เสพผู้ติดยาเสพติด/ผู้ค้ายาเสพติด/ผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง ให้ดำเนินการ ดังนี้

- กรณีพบผู้เสพผู้ติดยาเสพติด
  - ๑) ใช้แนวทางสันติวิธี
  - ๒) ส่งเข้ากระบวนการบำบัดรักษายาเสพติด
  - ๓) ดำเนินการด้วยกระบวนการตามกฎหมาย
- กรณีพบผู้ค้ายาเสพติด
  - ๑) ใช้แนวทางสันติวิธี
  - ๒) ดำเนินการด้วยกระบวนการตามกฎหมาย
- กรณีพบผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง ให้ดำเนินการส่งเข้ากระบวนการบำบัดรักษายาเสพติดในสถานพยาบาลที่มีศักยภาพในการรองรับ

๖. กิจกรรมติดตาม ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด

๖.๑ ติดตาม ดูแลผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดและครอบครัวอย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง ให้กำลังใจ ช่วยเหลือ คืบคนคุณภาพสู่สังคม

- มีการดูแลช่วยเหลือ มอบทุนประกอบอาชีพ
- ส่งเสริมอาชีพ ฝึกอบรม/เพิ่มทักษะ
- เตรียมความพร้อม/ปรับแนวความคิดการให้โอกาส
- กิจกรรมอื่น ๆ

๖.๒ ติดตาม ดูแลผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง

- ติดตามให้ได้รับการรักษาและกักขังต่อเนื่อง
- ติดตาม เผื่อระวัง ดูแลอย่างใกล้ชิดในกลุ่มที่ได้รับยาการรักษาอาการทางจิต ชนิดฉีด (LAI)
- มีการดูแลช่วยเหลือ มอบทุนประกอบอาชีพ
- ส่งเสริมอาชีพ ฝึกอบรม/เพิ่มทักษะ
- เตรียมความพร้อม/ปรับแนวความคิดการให้โอกาส
- กิจกรรมอื่น ๆ

ทั้งนี้ การวัดผลการดำเนินงานกิจกรรมตามตัวชี้วัดร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีส่วนร่วมสนับสนุนเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด วัดผลในหมวดกิจกรรมที่ ๓ : กิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเงื่อนไข คือ ดำเนินงานอย่างน้อย ๓ กิจกรรมหลัก โดยภายใต้กิจกรรมหลักต้องมีการดำเนินงานกิจกรรมย่อย อย่างน้อย ๑ กิจกรรม

หน่วยงานที่ดำเนินการ

- พช./สธ./กอ.รมน./กทม. ขับเคลื่อนกิจกรรมการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินตามตัวชี้วัดฯ

- ศอ.ปส.จ./ศอ.ปส.อ./ศอ.ปส.กทม. ขับเคลื่อนการดำเนินงานและรายงานผลกิจกรรมการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินตามตัวชี้วัดฯ

- สำนักงาน ปปส.ภาค ๑ - ๙ /ปปส.กทม. ประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานภาคีในพื้นที่รวมทั้งผลักดัน เร่งรัด และติดตามให้หน่วยงานภาคีดำเนินงานให้เป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนด

ระยะเวลาดำเนินการและการรายงานผล

- ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙)

- รายงานผลการดำเนินงานในเว็บไซต์ระบบ NISPA PLUS

๗. แนวทางการบริหารจัดการข้อมูล

๗.๑ ทบทวนและตรวจสอบรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อให้เป็นปัจจุบันและสามารถนำมาใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินต่อไปได้ โดยกำหนดให้ทบทวนและตรวจสอบรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในเว็บไซต์ระบบ NISPA PLUS และเว็บไซต์กองทุนแม่ของแผ่นดินสำหรับหมู่บ้าน/ชุมชนที่จะเสนอรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้าเพื่อเข้ารับพระราชทานเงินขวัญถุงกองทุนแม่ของแผ่นดิน และก้าวสู่การเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างสมบูรณ์

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง

- พช./สธ./กอ.รมน./กทม.

- ศอ.ปส.จ./ศอ.ปส.อ./ศอ.ปส.กทม.

ระยะเวลาดำเนินการและการรายงานผล

ตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘ ในเว็บไซต์ระบบ NISPA PLUS และเว็บไซต์กองทุนแม่ของแผ่นดิน

๗.๒ บูรณาการฐานข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

เนื่องจากในปัจจุบันฐานข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน แบ่งออกเป็น ๓ ฐาน คือ เว็บไซต์กองทุนแม่ของแผ่นดิน เว็บไซต์ระบบ NISPA PLUS และเว็บไซต์ตรวจสอบสุขภาพ ของกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งข้อมูลในแต่ละระบบยังไม่สอดคล้องและไม่ตรงกันอย่างสมบูรณ์ ส่งผลต่อการวิเคราะห์ข้อมูล การรายงานผล และการประมวลผลข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ทั้งนี้ จากการประชุมหารือและหาข้อสรุปหรือมติร่วมกันจากที่ประชุมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องและสำนักงาน ป.ป.ส.ภาค มติที่ประชุมเห็นควรใช้ฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ระบบ NISPA PLUS เป็นฐานกลางในการบันทึก ตรวจสอบ และประมวลผลข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน สำหรับใช้รายงานผลตัวชี้วัด ร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินมีส่วนร่วมสนับสนุนเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องตรงกัน เชื่อถือได้ และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

กองทุน โสมิ. ของแผ่นดิน

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๔/ว ๒๓๑๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๙

เรื่อง การรายงานผลการดำเนินงานของข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในระบบสารสนเทศยาเสพติด จังหวัด NISPA PLUS

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๒๑๓๖ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ส. ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๑๑๒๐.๐๓/๓๑๓๗๔

ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดส่งแนวทางการดำเนินงานตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (เพิ่มเติม) และขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งแนวทางดังกล่าว ให้เทศบาลนครและเทศบาลเมืองในพื้นที่ได้รับทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป เพื่อส่งเสริมการจัดทำตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐) : ร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดินมีส่วนร่วมสนับสนุนเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ว่า การพัฒนาระบบข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด NISPA PLUS ดำเนินการพัฒนาแล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อรองรับ การรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธาน สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และตัวชี้วัดร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินมีส่วนร่วมสนับสนุนเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติด ในกรณี จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งเทศบาลนครและเทศบาลเมืองพื้นที่พิจารณาสนับสนุนข้อมูล ผลการดำเนินงานตามโครงการและตัวชี้วัดดังกล่าวไปยังศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ (ศป.ปส.อ.) เพื่อบันทึกข้อมูล ในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด NISPA PLUS ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีกงพลี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองบริหารงานท้องถิ่น

กลุ่มงานพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายปวีตร เลิศอำไพพนธ์

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๑๑๒๐.๐๓/๓๐๓๗๕

สำนักงาน ป.ป.ส.

๕ ถนนดินแดง เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เลขรับ..... 21235 .....

วันที่ - 7 พ.ค. 2569

เวลา.....

พฤษภาคม ๒๕๖๙

เรื่อง การรายงานผลการดำเนินงานของข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในระบบสารสนเทศ
ยาเสพติดจังหวัด NISPA PLUS

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ป.ป.ส. ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๑๑๒๐.๐๓/๒๕๐๐๑ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ขอความร่วมมือท่านมอบหมายหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการตามแนวทางของโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยกำหนดให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค ๑ - ๙/สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร ประสานงานกับศูนย์อำนวยการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามแนวทางของโครงการฯ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ป.ป.ส. ขอเรียนแจ้งว่าการพัฒนาระบบข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด NISPA PLUS ดำเนินการพัฒนาแล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อรองรับ การรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ และตัวชี้วัดร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้าน/ ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินมีส่วนร่วมสนับสนุนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด ในกรณีนี้ จึงขอความอนุเคราะห์ท่าน มอบหมายหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องดำเนินการสนับสนุนข้อมูลผลการดำเนินงานตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ ของแผ่นดินฯ และตัวชี้วัดร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินมีส่วนร่วมสนับสนุนเพื่อป้องกัน ปัญหาเสพติด ไปยังศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) และศูนย์ปฏิบัติการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ (ศป.ปส.อ.) เพื่อบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด NISPA PLUS ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนดรอบการประมวลผลข้อมูลเพื่อรายงานผลการดำเนินงานทุก ๑๕ วัน เพื่อกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดฯ และรายงานต่อคณะกรรมการอำนวยการกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยมอบหมายให้ นางสาวลลิตา นุ่มโพธิ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๘๘๒ ๐๘๘๕ เป็นผู้ประสานในรายละเอียด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอารีภักดิ์ เงินบำรุง)

รองเลขาธิการ ป.ป.ส. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๙๐๑ - ๑๙ ต่อ ๒๕๐๑๑ (ลลิตา)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ lalitan@oncb.go.th

กองบริหารงานท้องถิ่น

เลขรับ..... 4053 .....

วันที่ 7 พ.ค. 2569

เวลา..... 14.45 น. ....

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว๒๑๓๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓) พฤษภาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอดำเนินการตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธาน สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (เพิ่มเติม)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๑๒๕๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ส. ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๑๑๒๐.๐๓/๒๕๐๐๑

ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

๒. แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งกำหนดโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยขอความร่วมมือให้จังหวัดมอบหมายสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดประสานความร่วมมือกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ในการดำเนินโครงการดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ว่า ขอดำเนินการตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (เพิ่มเติม) ในการนี้ จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งแนวทางดังกล่าว ให้เทศบาลนครและเทศบาลเมืองในพื้นที่ได้รับทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป เพื่อส่งเสริมการจัดทำตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้แผนปฏิบัติการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) : ร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินมีส่วนร่วมสนับสนุนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีวงษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองบริหารงานท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายปวิตร เลิศอำไพพนธ์

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒